

# ICOM

International  
council  
of museums  
SRBIJA

12 *separat*

ČASOPIS NACIONALNOG KOMITETA MEĐUNARODNOG SAVETA MUZEJA

Decembar 2020.



**PREGLED IZLOŽBI  
U 2020. GODINI**



Redakcija Časopisa NK IKOM-a Srbije pripremila je za kraj 2020. godine, kao prateću publikaciju decembarskog broja, pregled izložbi realizovanih u muzejima i galerijama u Srbiji tokom ove godine. Kriterijum za odabir izložbi su autorski projekti kustosa realizovani u muzejskim i galerijskim sredinama, vezanim za zbirke, odnosno proces istraživanja, kao i oni nastali u saradnji više profesionalnih ustanova. Gostujuće izložbe nisu uzete u obzir, kao ni izložbe savremenih umetnika koji su istovremeno i njihovi autori. Budući da je 2020. bila specifična godina obeležena pandemijom koja je zatvorila muzejske zgrade, jedan broj ustanova nije realizovao planirane projekte, ili ih je odložio do povratka publike.

Publikacija je podeljena na dve celine prema teritorijalnom principu, na Centralnu Srbiju i Vojvodinu, dok su u trećoj celini izdvojene nove stalne postavke otvorene 2020. godine. Unutar celina, prema abecednom redu naziva gradova, izložen je materijal, prema abecednom redu naziva ustanova. Najveći deo podataka dostavili su same institucije popunjavanjem upitnika, dok je drugi deo prikupljen preko sajtova muzeja, gde god je to bilo moguće. Uzete su u obzir i izložbe otvorene u decembru 2019. koje su najvećim delom bile dostupne publici upravo 2020. godine.

Bez obzira na naš trud da načinimo što kompletniji pregled, zasigurno je došlo do propusta i moguće je da su neke izložbe izostale. U svakom slučaju, ovim prvim podlistkom našeg časopisa želimo da damo doprinos što potpunijem uvidu u godišnju izložbenu produkciju u Srbiji, boljim mogućnostima vrednovanja projekata i da, u krajnjoj liniji, utičemo na građenje stručne javnosti.

*Refleksije našeg vremena:*

*akvizicije muzeja savremene umetnosti 1993–2019,*

*Muzej savremene umetnosti / naslovnica i prva strana*

## BEOGRAD

### DOM JEVREMA GRUJIĆA

#### Naziv izložbe:

#### SRPSKI KRALJEVSKI PORTRETI

**Autori:** Aleksandar Conić,

Ružica Opačić, Lazar Šećerović

**Vreme trajanja:** novembar 2019 – mart 2020.

**Mesto:** Dom Jevrema Grujića

**Kratki rezime:** Na izložbi su prikazani najlepší portreti članova dinastija Karađorđević i Obrenović, prvi put ujedinjenih u umetnosti, a dela dolaze iz većeg broja muzeja i galerija u Srbije: Narodnog muzeja u Beogradu, Istorijskog muzeja Srbije, Galerije Matice srpske, Muzeja grada Beograda, iz Narodnog muzeja Pančevo, Galerije Milene Pavlović Barili i Muzeja rudničko-takovskog kraja. Članove kraljevskih porodica portretisali su neki od naših najznačajnijih slikara: Paja Jovanović, Uroš Predić, Uroš Knežević, Vlaho Bukovac, Steva Todorović i mnogi drugi. Izložba obuhvata i karikature na kojima je Milena Pavlović Barili prikazala neke od članova vladarskih porodica, ali i dela savremenog umetnika prof. Aleksandra Leke Mladenovića, koji predstavlja članove dinastije Obrenovića u pank stilu. Pored portreta, izloženi su lični predmeti članova dinastija, fotografije i kraljevski darovi.

#### Naziv izložbe:

#### POLEKSIJA, VOLIM VAS

**Autori:** Aleksandar Conić,

Ružica Opačić, Lazar Šećerović

**Vreme trajanja:** decembar 2020 – mart 2021.

**Mesto:** Dom Jevrema Grujića

**Kratki rezime:** Sam naziv izložbe *Poleksija, volim Vas* upućuje na intiman i privatn odnos dva umetnika, Steve Todorovića i njegove supruge Poleksije, način njihovog rada, međusobno podržavanje i razumevanje i priču koja je nezaobilazan stub kulturnog i društvenog života u Srbiji tokom druge polovine

19. veka. Poleksijino i Stevino stvaralaštvo, pojedinačno, ali i zajedničko, njihov međusoban odnos, kao i značaj njihove umetnosti, obeležili su kulturnu i istorijsku scenu Srbije od samih početaka stvaranja njene modernosti. Izložbom se ističe žensko kulturno stvaralaštvo – delo Poleksije Todorović, pomoću kog se osvetljavaju i ženski preduzetnički duh, odlučnost, talenat i njen kreativni doprinos našoj istoriji umetnosti.

### ETNOGRAFSKI MUZEJ U BEOGRADU

#### Naziv izložbe:

#### OTKUPI I POKLONI ETNOGRAFSKOG MUZEJA U BEOGRADU 2014–2019,

#### LIČNE ISTORIJE – ZAJEDNIČKO NASLEĐE

**Autori:** Ivan Maksimović, Maša Peruničić

**Vreme trajanja:** 18. avgust – 5. novembar 2020.

**Mesto:** Etnografski muzej u Beogradu, međusprat

**Kratki rezime:** Izložba predstavlja uvid u odabrane predmete koji su u periodu od 2014. do 2019. godine obogatili zbirke Etnografskog muzeja u Beogradu. Povod za nastanak izložbe je potreba da se ukaže na kontinuiran i sistematičan rad na popunjavanju muzejskog fonda, što je ujedno dokaz da naš muzej živi i raste zahvaljujući zajednici koja ga obogaćuje osnovnim materijalom za rad – predmetima.

#### Naziv izložbe:

#### SVIRALE IZ ETNOGRAFSKOG MUZEJA

**Autor:** Miroslava Mitrović

**Vreme trajanja:** 20. septembar 2020 –

**Mesto:** Etnografski muzej u Beogradu, izložbena sala

**Kratki rezime:** Muzej skuplja muzičke instrumente preko 150 godina.. U kolekciji ima oko 350 predmeta. Na izložbi je prikazan deo instrumenata raspoređenih u nekoliko celina zavisno od roda i etnografske oblasti kojoj pripadaju. Takođe su prikazani i zanimljivi i neobični duvački instrumenti.

**Naziv izložbe:****NASLEĐE I OBRAZOVANJE –  
ZNAJANJE ZA BUDUĆNOST****Autori:** Jelena Tucaković, Ana Novaković**Vreme trajanja:** 1–10. oktobar 2020.**Mesto:** Etnografski muzej u Beogradu, međusprat**Kratki rezime:** Povodom manifestacije „Dani evropske baštine“, Etnografski muzej u Beogradu je pripremio izložbu/igru, odnosno adaptaciju dela radionice, iz projekta „Dete i tradicija“, kojom se proširuje znanje o našem nasleđu, o životu u prošlosti.**Naziv izložbe:****ORNAMENTALNA BAŠTINA –  
DVOPREĐNE ČARAPE SRBIJE****Autor:** Dušica Živković**Vreme trajanja:** 22. decembar 2020 –**Mesto:** Etnografski muzej u Beogradu, međusprat**Kratki rezime:** Izložba se oslanja na fondove Etnografskog muzeja u Beogradu i Zavičajnog muzeja u Knjaževcu koristeći materijal iz oblasti dvoprednog pletenja i šara, sa željom da se ukaže na zadivljujuću lepotu narodne umetnosti i umešnost pletilja, kao i kolekciju crteža dvoprednih čarapa i šara, jedinstvenu u svetu, koja predstavlja neprocenjivo vredan deo kulturne baštine Srbije.**GALERIJA SANU****Naziv izložbe:****RADOVI ALEKSANDRA DEROKA  
U UMETNIČKOJ ZBIRCI SRPSKE  
AKADEMIJE NAUKA I UMETNOSTI****Autor:** Jelena Mežinski Milovanović**Vreme trajanja:** 6. juli – 7. oktobar 2020.**Mesto:** Galerija SANU**Kratki rezime:** Aleksandar Deroko (1894–1988), naučnik, umetnik, pedagog, intelektualac renesansnog, širokog polja interesovanja, stvaralac neiscrpne radne energije, ratnik, sportista, znamenita ličnost Beograda svog vremena i veliki šarmer, od 1955. godine bio je član Srpske akademije nauka i umetnosti. Deroko je 1984. godine Umetničkoj zbirci SANU poklonio 129 svojih dela – 19 slika i 110 crteža, skica, studija. Gotovo deceniju posle umetnikove smrti – 1997. godine, još jedanaest cr-

teža Aleksandra Deroka Akademijinoj Zbirci poklonio je umetnikov mladi kolega i saradnik, arhitekta Slobodana Nenadovića, tako da SANU danas čuva 140 Derokovih dela. Na izložbi je posle četiri decenije, prvi put u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti, Galerija SANU javnosti predstavljen izbor radova akademika Aleksandra Deroka iz Umetničke zbirke SANU. Ova retrospektiva, koju je mahom osmislio sam Deroko, sećanje je na umetnika i izraz zahvalnost darodavcu, jednom od likovnih stvaralaca akademika čiji su legati postali temelj Umetničke zbirke SANU na kome se ona i danas razvija.

**Naziv izložbe:****VLAHO BUKOVAC – SLIKARSTVO  
NEPROLAZNE LEPOTE****Autor:** prof. dr Ivan Borozan**Vreme trajanja:** 24. decembar 2020 – 28. mart 2021.**Mesto:** Galerija SANU**Kratki rezime:** U skladu sa konceptom neprolazne lepote zamišljen je prikaz odabranih dela Vlaha Bukovca na izložbi u Galeriji SANU. Predstavljanje idealizovane prirode je suštinski označilo delo dalmatinskog slikara, obrazovanog na akademskim i humanističkim idealima Akademije u Parizu. Izložene slike, nastale u periodu od 1878. do 1922. godine, posledica su onovremenih idejnih (simbolizam, orijentalizam, naučni pozitivizam...), i stilskih iskaza (akademski realizam, divizionizam, impresionizam). Portreti, vladarski portreti, aktovi i žanr scene manifestuju slikarevu potrebu za kontinuiranim preobražajima, ali i dinamičan umetnički i kulturni život u Evropi. Izložba je pretežno zasnovana na Bukovčevim delima iz domaćih umetničkih zbirki (Narodni muzej u Beogradu, Spomen-zbirka Pavle Beljanski, Galerija Matice srpske, Umetnička kolekcija Dvorskog kompleksa na Dedinju, Muzej Jugoslavije, Medija centar *Odbrana*, Dom Jevrema Grujića, Muzej rudničko-takovskog kraja iz Gornjeg Milanovca), uz petnaest dela iz regiona (Moderna galerija u Zagrebu, Narodna galerija u Ljubljani, Bukovčev muzej u Cavtatu, Srpska crkvena opština u Dubrovniku, privatne kolekcije).



## ISTORIJSKI MUZEJ SRBIJE

### Naziv izložbe:

### KRALJEVI I SVETITELJI SRPSKI

**Autor:** Vanja Vuksan

**Vreme:** 7. maj – 20. novembar 2020.

**Mesto:** Istorijiski muzej Srbije

**Kratki rezime:** Postavka izložbe je sačinjena od 12 tematskih celina, koje opisuju prve dinastije prednemanjičkog doba, poreklo i postojbinu dinastije Nemanjić, simbolički i titularni karakter imena Stefan i Uroš, značaj patrona Svetog Stefana Prvomučenika za dinastiju, vladarske insignije Nemanjića, njihova stolna mesta, ulogu državnih sabora, kult vladara-ratnika, dinastičku lozu Nemanjića, proces sticanja autokefalnosti, procvat zadužbinarstva, grobne crkve i svetost vladara. Izložbom su obuhvaćeni brojni originalni predmeti (nakit, oružje, vladarski novac i rukopisi), kopije i reprodukcije fresaka, ikona i relikvija, koje prikazuju bogatstvo i raznolikost sačuvanog materijalnog nasleđa države Stefana Nemanje i njegovih naslednika tokom dva veka vlasti.

Vlaho Bukovac – *Slikarstvo neprolazne lepote*,  
Galerija SANU

## MUZEJ AFRIČKE UMETNOSTI ZBIRKA VEDE I DR ZDRAVKA PEČARA

### Naziv izložbe:

### REFLECT – NAMIBIJA

### 30 GODINA NAKON OSLOBOĐENJA

**Autori:** Ana Knežević,

Dezire Dibasen !Nanuses i Ndenda Šivute

**Vreme trajanja:** 5. novembar 2020 – 31. mart 2021.

**Mesto:** Muzej afričke umetnost (MAU)

**Kratki rezime:** U saradnji sa Nacionalnom umetničkom galerijom Namibije (NAGN) nastala je izložba *Reflect – Namibija 30 godina nakon oslobođenja*. Na javni poziv NAGN savremeni namibijski umetnici kreirali su radove povodom tridesetogodišnjice od oslobođenja Namibije – jedne od poslednjih kolonija na afričkom kontinentu. Radovi, koje su odabrali kustosi MAU i NAGN, referišu na nemački kolonijalizam s početka XX veka, surovi južnoafrički režim i politiku aparthejda koja je usledila. Na izložbi su predstavljeni radovi 21 umetnika i 2 umetnička

udruženja: Sebastijana Namaseba, Fransa Nambinge, Elije Šivuhambe, Titi Kalea Čulumbe, Urte Remert, Kabela Kima Mudizea, Višitue Džiharine, Leonarda Majkla Abrahamsa, Pola Kidoa, Filipusa Šehame, Alfeusa Mvule, Aine Katore i Tabeje Ruben iz !Ikhoba Textile Project-a, Barbare Piron, Mišel Isak, Engelharda Ruanazije, Nangombe Kapande, Rudolfa Sajbeba, Trijanusa Nakalea, Barbare Bolke, Erika Šnaka, Išmaela Šivutea i udruženja Vuda umetnost mermera.

**Naziv izložbe:**

**PREISPITIVANJE MUZEJSKIH VREDNOSTI: MUZEJ AFRIČKE UMETNOSTI – ZBIRKA VEDE I DR ZDRAVKA PEČARA**

**Autori:** Ana Sladojević (nezavisna kustoskinja), Emilia Epštajn (MAU)

**Vreme trajanja:** 15. maj – 25. oktobar 2020.

**Mesto:** Azijski kulturni centar, Kvangdžu, Južna Koreja

**Kratki rezime:** Iako je prvi utisak da je osnivanje Muzeja afričke umetnosti – zbirke Vede i dr Zdravka Pečara (MAU) logički proishodilo iz vremena u kojima je Pokret nesvrstanih bio osnova spoljne politike Jugoslavije, zapravo, za pokretanje MAU su postajala dva preduslova: lični naponi osnivača u kreiranju zbirke afričke umetnosti i odluka Skupštine grada Beograda 1977. godine o njegovom osnivanju i izgradnji muzejske zgrade. Time su se stekli uslovi za njegovo legitimisanje na više načina – u pogledu statusa, politike i ideologije. Pa ipak, MAU je predstavljao idiosinkraziju na kulturnoj mapi Srbije i bivše Jugoslavije – što se još jasnije očitava iz današnje perspektive preispitivanja uloge ove institucije. Izložba, s jedne strane, istorizuje MAU, a s druge, kritički preispituje njegov antikolonijalni narativ.

**MUZEJ GRADA BEOGRADA**

**Naziv izložbe:**

**KOSOVKA DEVOJKA – IZLOŽBA JEDNE SLIKE**

**Autor(i):**

**Vreme trajanja:** 6–29. jun 2020 (Stari dvor) / 02–16. oktobra 2020 (Konak knjeginje Ljubice)

**Mesto:** Stari dvor; Muzej grada Beograda, Konak knjeginje Ljubice

**Kratki rezime:** *Kolo srpskih sestara*, žensko društvo osnovano 1903. godine u Beogradu, koje se bavilo humanitarnim radom, poručilo je od Uroša Predića sliku *Kosovka devojka*. Slika je nastala na osnovu crteža iz 1914. godine, a kao inspiracija Prediću je poslužila istoimena narodna pesma, koju je smatrao jednom od najlepših u istoriji srpske književnosti. Slika je ubrzo nakon nastanka stekla veliku popularnost i bila štampana na razglednicama koje su prodavane u humanitarne svrhe. Otkupljena je od knjižarskog preduzeća „Polet“ 1940. godine i od tada se čuva u Muzeju grada Beograda.

**Naziv izložbe:**

**PAJA JOVANOVIĆ – 1 SLIKAR, 12 FOTOGRAFA, 24 UMETNIČKA DELA**

**Autori:** Miloš Nadaždin, Miša Obradović, Braca Nadeždić, Vukica Mikača, Jelena Jovanov, Sever Zolak, Marko Krunić, Monika Pavlović, Nebojša Babić, Radivoj Hadžić, Jaroslav Pap, Boogie

**Organzatori:** Muzej grada Beograda i Color Media Communications

**Vreme trajanja:** 15–31. oktobra 2020.

**Mesto:** Muzej grada Beograda, Resavska 40b

**Kratki rezime:** U saradnji sa Muzejom grada Beograda, Color Media Communications nastavlja popularizaciju slavni jugoslovenskih i srpskih slikara uz angažman savremenih fotografa. Većina fotografa najpre je želela da napravi repliku neke od čuvenih Jovanovićevih kompozicija sa istorijskom tematikom, ali su mnogi od njih u Muzeju otkrili čudesne aktove slikareve supruge i najveće ljubavi i muze, Hermine Muni Dauber Jovanović, ovekovečene na mnogim platnima. Posebnu pažnju privukao je i portret kraljice Marije Karadžević, za čiju

repliku je pozirala princeza Danica Karađorđević. Najzahtevnijeg zadatka, obrade remek-dela *Seoba Srba*, prihvatio se poznati street fotograf Boogie, koji je napravio svojevrsan omaž toj istorijskoj kompoziciji, radeći starom fotografskom tehnikom.

## MUZEJ JUGOSLAVIJE

### Naziv izložbe:

#### TANJUG JAVLJA, RAT JE ZAVRŠEN

**Autori:** Radovan Cukić, Milica Tomić

**Vreme trajanja:** 5. jul – 20. decembar 2020.

**Mesto:** Muzej Jugoslavije, objekat Muzej 25. maj

**Kratki rezime:** Izložba *TANJUG javlja, rat je završen* je prvi korak kojim je Muzej Jugoslavije otvorio za javnost najstariji sačuvan deo foto-arhive Telegrafске агенције Nove Jugoslavije, a deo je programa kojim se obeležava 75 godina od kraja Drugog svet-skog rata. Na dokumentarnim fotografijama velike istorijske vrednosti, nastalim u periodu od oktobra 1944. do novembra 1945. godine, publika je imala prilike da vidi dramatične scene završnih borbi za oslobođenje zemlje, najvažnije momente dovršavanja političke revolucije, opsežne zahvate na obnovi zemlje i normalizaciji života, sveprisutne ožiljke i posledice rata, ali i početak institucionalizovanog rada na stvaranju novog, socijalističkog čoveka. Interpretacije različitih istraživača predstavljene kroz video-snimke u okviru postavke imale su za cilj da dodatno osvetle neke od ključnih događaja i fenomena iz perioda pred sam kraj rata.

## MUZEJ NAUKE I TEHNIKE

### Naziv izložbe:

#### UPOZNAJ ELEKTROHEMIJU KROZ BEOGRADSKU ŠKOLU ELEKTROHEMIJE

**Autor:** Aleksandar Dekanski (IHTM Beograd)

**Vreme trajanja:** 1–19. septembar 2020.

**Mesto:** Galerija nauke i tehnike

Srpske akademije nauka i umetnosti

**Kratak rezime:** Elektrohemiја je jedna od naučnih disciplina po kojoj je Srbija globalno poznata. Međutim, o elektrohemiji, njenim oblastima, primeni koju ima u svakodnevnom životu, važnosti koju ona ima danas, a pogotovo koju će imati u budućnosti,



*Misterija Brašovanovog paviljona iz 1929. godine,*  
Muzej nauke i tehnike, Galerija 51

pa time i dostignućima Beogradske škole elektrohemije, šira javnost malo zna. Prvi deo izložbe otkriva šta je elektrohemija, predstavlja njene oblasti, promoviše ovu nauku i motiviše mlade da joj se posvete. Drugi deo posvećen je istoriji elektrohemije u Beogradu, nastanku i razvoju Beogradske škole elektrohemije, kao i ljudima koji su njeni začetnici i najznačajniji predstavnici, među kojima je i ime velikana svetske elektrohemije – akademika Aleksandra Despića, osnivača i idejnog tvorca Muzeja nauke i tehnike.

### Naziv izložbe:

#### RAZVOJ I MENE BEOGRADA NA STARIM RAZGLEDNICAMA, FOTOGRAFIJAMA I MAPAMA – IZ KOLEKCIJE MILOŠA JURISIĆA

**Autori:** Miloš Jurišić, Snežana Toševa

**Vreme trajanja:** 11. septembar – 27. oktobar 2020.

**Mesto:** Muzej nauke i tehnike, Galerija 51

**Kratak rezime:** Cilj izložbe je bio da se pokaže kako je Beograd izgledao krajem 19. veka pa sve do šezdesetih godina 20. veka i ko su bili najznačajniji fotografi koji su kamerom zabeležili sve njegove lepote i mene. Na izložbi je moglo da se vidi kako je grad od orijentalne varoši dobijao obrise savremene evropske metropole, kako se širio i menjao, kako su pojedini delovi nekada izgledali (na Terazijama su,

na primer, zabeležene neke od njegovih najintenzivnijih transformacija). Predstavljeni su „portreti“ nekih od najreprezentativnijih zdanja, kao i kako je Beograd u prošlom veku izgledao noću, pod snegom ili obojen posebnom atmosferom uhvaćenom kamerom mnogih čuvenih i anonimnih fotografa. Takođe, izložene su i razglednice najraznovrsnijeg dizajna, tehnike štampe i mnogih izdavača, koje su kao vizuelni medij masovne komunikacije zabeležile preobražaj Beograda, postajući izvor prvog reda za istraživanje njegovog arhitektonsko-urbanističkog razvoja.

**Naziv izložbe:**

**VLADAN ĐORĐEVIĆ:**

**PORTRET NEUMORNOG STVARAOCA**

**Autor:** Jelena Jovanović Simić

**Vreme trajanja:** 3. novembar – 13. decembar 2020.

**Mesto:** Galerija Srpske akademije nauka i umetnosti

**Kratak rezime:** U godini posvećenoj akademiku Vladanu Đorđeviću (Beograd, 1844 – Baden kod Beča, 1930), jednoj od najistaknutijih ličnosti kulturnog, naučnog i političkog života u Srbiji 19. veka, Muzej nauke i tehnike i Srpska akademija nauka i umetnosti priredili su ovu izložbu. Cilj izložbe bio je da putem dokumenata, rukopisa, prepiske, umetničkih dela i fotografija, široj javnosti predstavi izuzetnu ličnost Vladana Đorđevića, neumornog stvaraoča i rodoljuba. Izložbu čini dvanaest celina i ona sadrži bogatu arhivsku građu, umetnička dela velikana srpskog realizma Uroša Predića i Stevana Todorovića, kao i veliki broj originalnih izdanja. Ekspoziti su iz fondova Narodnog muzeja u Beogradu, Muzeja grada Beograda, Arhiva Srbije, Muzeja nauke i tehnike, Narodne biblioteke, Biblioteke grada Beograda, Univerzitetske biblioteke, Muzeja sporta, Crvenog krsta Srbije, Muzeja za istoriju farmacije, kao i Arhiva i Biblioteke SANU.

**Naziv izložbe:**

**MISTERIJA BRAŠOVANOVOG PAVILJONA IZ 1929. GODINE**

**Autori:** Milan Poznanović,

Dario Čupić, Ivan Stanić

**Vreme trajanja:** 29. decembar 2020 – 1. mart 2021.

**Mesto:** Muzej nauke i tehnike, Galerija 51

**Kratak rezime:** Postojalo je dosta nejasnih predstava i informacija o objektu koji se smatra jednim od najbitnijih dela arhitekture na našim prostorima – paviljonu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca sa Svetske izložbe u Barseloni. Izložba i katalog predstavljaju presek dugogodišnjeg istraživačkog rada autorskog tima, kojim su popunjene neke od praznina u poznavanju opusa arhitekta Dragiša Brašovana, kojim je bačeno novo svetlo na tumačenje stilova, kao i na odnos modernizma i art dekoa. Posetioци su u prilici da prvi put vide rekonstrukciju spoljašnjosti i unutrašnjosti paviljona, veliki broj do sada neobjavljenih originalnih fotografija, tačno identifikovanu skulpturu koja je stajala ispred objekta. Proces je zahtevao pretraživanje dostupnih umreženih digitalizovanih arhiva i obradu prikupljenih podataka u formi arhivskih dokumenata i starih fotografija pomoću specijalizovanih softverskih alata. Muzej nauke i tehnike, koji baštini i istoriju arhitekture i građevinarstva na našim prostorima, prepoznao je značaj ovog istraživanja i podržao inicijativu koja je upotrebom novih tehnika i tehnologija pomerila granice u cilju sticanja novih saznanja bitnih za istoriju nauke, umetnosti i tehnike na našim prostorima.

**MUZEJ NIKOLE TESLE**

**Naziv izložbe:**

**NIKOLA TESLA –**

**ENERGIJA ZA BUDUĆNOST**

**Autor(i):** Tim Muzeja Nikole Tesle

**Vreme trajanja:** decembar 2020 – januar 2021.

**Mesto:** Univerzitet ITAIPU u Paragvaju

**Kratak rezime:** U četvrtak 17. decembra na Univerzitetu ITAIPU u Paragvaju otvorena je izložba Muzeja Nikole Tesle, realizovana uz podršku Ministarstva spoljnih poslova i Ambasade u Buenosajresu. Izložba je inicirana povodom obeležavanja 70 godina od uspostavljanja diplomatskih odnosa dve-



ju zemalja. Posetioci su na otvaranju čuli pozdravne poruke dva ministra spoljnih poslova, Paragvaja i Srbije. Akademaska publika imaće prilike da se upozna sa Teslinim poreklom, životom i naučnim radom.

## MUZEJ POZORIŠNE UMETNOSTI SRBIJE

### Naziv izložbe:

**MADAM BATERFLAJ –  
JEDAN VEK U BEOGRADU,**

**povodom 100 godina od osnivanja**

**Opere Narodnog pozorišta u Beogradu**

**Autor:** dr Jelica Stevanović

**Vreme trajanja:** 9. novembar 2020 – maj 2021.

**Mesto:** Muzej pozorišne umetnosti Srbije

**Kratki rezime:** Narodno pozorište u Beogradu je osnovano 1868. godine kao dramski teatar, ali od prvog dana razvija tesnu vezu sa muzičkom umetnošću. Tokom sledećih decenija razvija se tzv. „muzička grana“, zahvaljujući kojoj su do Prvog svetskog rata na scenu postavljana sve zahtevnija muzičko-scenska dela. Dolazak ruskih umetnika posle Oktobarske revolucije omogućio je formiranje stalnog operškog ansambla, krajem 1919, i uspostavljanje redovnog operškog repertoara, premijerom opere *Madam Baterflaj* Đakoma Pučinija, 11. februara 1920. Sve do danas, ovo delo je gotovo neprekidno na repertoaru – do Drugog svetskog rata je izvedeno preko 130 puta, a potom slede premijere: 19. jula 1945 (postavka izvedena preko 120 puta), 9. februara 1963 (60 repriza) i 14. decembra 1984. u režiji Dejana Miladinovića. Ova postavka je i dalje na repertoaru, i u februaru 2020. je prikazana 106. put. Istorijat Opere Narodnog pozorišta u Beogradu u velikoj meri je određen istorijatom izvođenja Pučinijeve opere *Madam Baterflaj* u njoj.

## MUZEJ PRIMENJENE UMETNOSTI

### Naziv izložbe:

**70 GODINA MUZEJA PRIMENJENE  
UMETNOSTI U BEOGRADU**

**Autori:** Ljiljana Miletić Abramović,

Draginja Maskareli, Mioljub Kušić,

Srđan Rakonjac, Slobodan Jovanović

**Vreme trajanja:** 12. novembar 2020 – 31. januar 2021.

**Mesto:** Muzej primenjene umetnosti

**Kratki rezime:** Muzej primenjene umetnosti u Beogradu obeležio je 6. novembra 2020. godine 70 godina od svog osnivanja. Izložba je bazirana prevashodno na materijalu pomoću koga se dokumentuje i istorizuje rad Muzeja od njegovog osnivanja 1950. godine pa sve do kraja druge decenije XXI veka. Izložba se sastoji od dva segmenta, dokumentarnog, pod nazivom *Dokumenta*, koji prikazuje istorijat i hronologiju delovanja Muzeja, i ilustrativnog, pod nazivom *Muzejski plakat*, koji koristeći ovaj veoma indikativan i komunikativan vid grafičkog dizajna, uverljivo ilustruje raznorodnu delatnost ustanove tokom 70 godina njenog postojanja i rada.

### Naziv izložbe:

**42. SALON ARHITEKTURE.**

**UPORNO–OTPORNO**

**Autor:** Ljiljana Miletić Abramović, kustos Salona

**Vreme trajanja:** 10. septembar – 3. oktobar 2020.

**Mesto:** Muzej primenjene umetnosti

**Kratki rezime:** Na ovogodišnji konkurs Salona arhitekture prijavljena su 204 rada, selekcion žiri je u zvaničnu selekciju uvrstio 139 radova, od kojih je u konkurenciju za nagrade ušlo 115 radova razvrstanih u 4 kategorije (nije bilo radova iz urbanizma, arhitektonske kritike i arhitektonske fotografije a konkursni i studentski radovi izlažu se van takmičarskih kategorija). Oko trista autora, u oko sto timova, prikazaće svoje radove iz različitih oblasti arhitekture – javne objekte, stambene i industrijske zgrade, enterijere, eksperimentalne i istraživačke projekte i pisanja o arhitekturi.

## MUZEJ SAVREMENE UMETNOSTI U BEOGRADU

### Naziv izložbe:

**REFLEKSIJE NAŠEG VREMENA:**

**AKVIZICIJE MUZEJA SAVREMENE  
UMETNOSTI 1993–2019.**

**Autori:** mr Mišela Blanuša, dr Rajka Bošković,

Svetlana Mitić, Žaklina Ratković;

Miroslav Karić – kustos izložbene celine u

Galeriji-*Legatu Milice Zorić i Rodoljuba Čolakovića*

**Vreme trajanja:** jun 2020 – februar 2021.



**Mesto:** Muzej savremene umetnosti,

Galerija – Legat Milice Zorić i Rodoljuba Čolakovića

**Kratki rezime:** Izložba predstavlja uvid u jednu od najznačajnijih delatnosti Muzeja savremene umetnosti – strategije i politike otkupa umetničkih dela nastalih od 1900. do danas sprovedene poslednjih dvadeset i pet godina. Povod za nastanak izložbe je i činjenica da se u pomenutom periodu muzejski fond uvećao za preko 1400 dela domaće, regionalne i evropske moderne i savremene umetnosti. Dela su nabavljena planski, putem otkupa sa domaćih i međunarodnih izložbi realizovanih u Muzeju, preko poklona umetnika ili njihovih naslednika, ali i neposrednim kontaktima sa samim umetnicima čiji su radovi ključni za razumevanje i sagledavanje tokova savremene umetnosti. Iz današnje perspektive ovaj umetnički fond se sagledava kao jedan od relevantnijih za izučavanje i izlaganje umetnosti srpskog i jugoslovenskog prostora i tako poprima širi međunarodni značaj. Tendencija popunjavanja zbirki i delima svetskih umetnika deo je vizije koja vodi ka stvaranju respektabilne evropske kolekcije Muzeja u budućnosti. Obuhvatajući više od dve stotine reprezentativnih umetničkih dela, izložba predočava dva osnovna koncepta u

*Refleksije našeg vremena: akvizicije muzeja*

*savremene umetnosti 1993–2019, Muzej savremene umetnosti*

pristupu bogaćenju muzejskih zbirki – liniju istorijskog razvoja, koja izdvaja dela relevantna za tokove modernizma XX veka na jugoslovenskom umetničkom prostoru, i drugu, koja prati regionalna i evropska kretanja, kao i dinamiku savremene umetničke scene. Predstavljena dela su realizovana u različitim medijima – od crteža, slike, grafike, skulpture do instalacije, fotografije i videa. Prateći širok dijapazon različitih jezičkih specifičnosti, kao i raznovrsnih fenomena prisutnih u umetnosti od početka 20. veka do danas, izložba je koncipirana u četrnaest tematsko-problemskih celina. Centralnu postavku u Muzeju čini, trinaest celina: „*Muzej*“ u muzeju, *Postulati modernizma, Društvo–politika–umetnost, Skulptura kao izraz suštine bića, Skulptura–Objekat–Instalacija, Ekspresivna površina / Izlazak u prostor, Simina 9a, U pukotinama političke prošlosti, Dihotomije modernizma, Unutra/Spolja, Lično/Javno, Obnova subjektivnosti, Aporije savremene scene*. Četrnaesta, posebna celina, *Kroz portret*, predstavljena je u prostoru Galerije-legata Milice Zorić i Rodoljuba Čolakovića.

**Naziv izložbe:****EFEKAT PREGLEDA****Autori:** Blanka de la Tore, Zoran Erić**Vreme trajanja:** 2. oktobar 2020 – 20. septembar 2021.

**Kratki rezime:** Projekat se bavi problemom ekološke pravde, kome se može pristupiti samo analizom neraskidivih veza između klimatskih promena i drugih društvenih pitanja koja potenciraju problem nepravde: rodne i rasne pripadnosti, korporativnog imperijalizma, starosedelačkog suvereniteta i značaja dekolonizacije i izmeštanja čoveka iz središta sveta, radi stvaranja novog stanja svesti koje neće ugrožavati biodiverzitet planete. Kustoska strategija usmerena je na istraživanje različitih formata donošenja odluka i pružanja odgovora na rizomsku zamisao ECO\_LAB--ova, u okviru šest područja koja predstavljaju zasebna, ali međusobno povezana potpitanja: 1) *rod, rasa i kolonijalni trag* 2) *vodotopije* 3) *bez ivica!* (*problematika ekologije zemljišta*) 4) *pouke starosedelaca* 5) *nakon antropocena* (*posthumanizam, animizam i mnogostrukost vrsta živog sveta*) 6) *povratak u budućnost* (*futurologija i spekulativni realizam*). U prvoj fazi učestvovali sledeći umetnici i grupe: Anka Benera i Arnold Estefan, Regina Hoze Galindo, Markus Hislajtner, Kinga Kjelžinska, Tomas Kolbengtson, Elena Laveles, Tea Makipa, Meri Metingli, Ana Moreno, Branislav Nikolić, Mirko Nikolić, PSJM, Škart, Mariele Videler, Tanja Vujinović. Svi umetnici koji učestvuju u prvoj fazi predstaviće nove radove ili će konceptualno povezati svoje projekte iz eksterijera s radovima koji će biti prikazani na izložbi u Muzeju 2021. godine. Pored njih, na izložbi će učestvovati i: Ravi Agarwal, Maria Tereza Alveš, Vasko Araužo, Ejmi Balkin, Luna Bengoečea, Ursula Biman, Tania Kandiani, Huanli Karion, Karolina Kaisedo, Sian Dairit, Dirk Flajšman, Nina Galić, Asunsion Molinos Gordo, Kiti Gostola, Lungisva Gkunta, Tue Grenfort, Mihaela Gril, Igor Grubić, Kristina Hermauer i Roman Keller, IC-98, Ingela Irman, „The Institute of Queer Ecology”, ISUMA, An Duk He Džordan, Tamaš Kasaš, Džujon Kim, Jakob Kirkegard, Diana Lelonek, Ernst Logar, Nemanja Milenković, Amor Munjos, Kevin Majkl Marfi, N55, Mihael Najar, Nils Norman, Fernando Palma, Marjetica Potrč, Mina Rainio i Mark Roberts, Vera Stevanović, Robertina Šebjanić i Đino Šutić, Tomas Tvejts, Adrien Ujhazi, Mari Velardi, Huan Zamora, Bo Ženg.

**MUZEJ ZEPTER****Naziv izložbe:****AKVIZICIJE U 2019.****Autor:** dr Ivana Simeunović Čelić**Vreme trajanja:** 23. januar – 3. mart 2020.**Mesto:** Galerija Muzeja Zepter

**Kratki rezime:** Kolekcija dela kojom je otvoren Muzej Zepter, 1. jula 2010. godine (Umetnost u Srbiji druge polovine 20. veka i početka novog milenijuma), svake godine se obogaćuje novim akvizicijama koje predstavljamo na početku naredne kalendarske godine. Akvizicije u 2019. obuhvataju dela: Boška Petrovića, Dušana Otaševića, Dušana Todorovića, Đorđa Andrejevića Kuna, Jasmine Kallić, Marka Crnobrnje, Nikole Koke Jankovića, Slobodana Kneževića Abija i Slobodana Trajkovića.

**Naziv izložbe:****DECEMBARSKA GRUPA****iz kolekcije Muzeja Zepter****Autor:** Marija Vukajlović**Vreme trajanja:** mart–jun 2020.**Mesto:** Galerija *Lazar Vozarević*, Sremska Mitrovica

**Kratki rezime:** Godine 1955. Miloš Bajić, Dragutin Cigarčić, Stojan Čelić, Aleksandar Luković, Zoran Petrović, Miodrag B. Protić, Mladen Srbinović, Aleksandar Tomašević, Lazar Vozarević i Lazar Vujaklija osnivaju *Decembarsku grupu* u nastojanju da iznađu ravnotežu između posleratnog visokog modernizma i kontinuiteta zasnovanog na tradiciji *pariske škole* i specifične likovne baštine grupe *Oblik*, aktivne krajem dvadesetih i tokom tridesetih godina. U okviru *Decembarske grupe* postojalo je nekoliko paralelnih likovnih tendencija.

**NARODNI MUZEJ U BEOGRADU****Naziv izložbe:****NOVAC I DRŽAVA – SAČUVANA PRIČA****Autor:** Vesna Radić**Vreme trajanja:** 13. februar – 22. mart 2020.**Mesto:** Narodni muzej u Beogradu, Mala galerija

**Kratki rezime:** Krajem 2019. godine Numizmatička riznica Narodnog muzeja u Beogradu obogaćena je otkupom privatne zbirke koju čini 251 primerak

srpskog srednjovekovnog novca. Izuzetne istorijske, naučne i umetničke vrednosti, celina pruža sliku razvoja srpske srednjovekovne države od sredine 13. do sredine 15. veka, njenog društvenog, kulturnog i privrednog uspona, kao i monetarne politike i kovanja novca njenih vladara. Među odlično očuvanim monetama posebno se ističu rariteti: trahej kralja Radoslava, emisije dinara kraljeva Dragutina i Milutina, te kraljeva Vladislava i Dušana. Među brojnim emisijama carskog novca primer izuzetne retkosti i zavidne očuvanosti je Dušanov dinar sa aversnim prikazom carevog lika, odnosno njegovim monogramom na reversu. Iz perioda koji je nastupio posle raspada Srpskog carstva, izdvajaju se zasaada unikatni dinari sa predstavom kralja Marka na konju i Đurđa I Balšića sa šlemom i vučjom glavom. Među najznačajnijim primercima kolekcije izdvajaju se izuzetno retki dinari poslednjeg srpskog despota, Lazara Brankovića, ujedno i poslednje emisije srpske srednjovekovne države.

**Naziv izložbe:**

**DOSITEJEV LICEJ,**

**SLIKE, CRTEŽI, FOTOGRAFIJE**

**Autor:** Eliana Gavrilović

**Vreme trajanja:** 28. februar 2020 –

**Mesto:** Narodni muzej u Beogradu

**Kratki rezime:** Izložba je organizovana povodom 71 godine od osnivanja Muzeja Vuka i Dositeja. Sadrži umetnička viđenja Dositejevog liceja tokom njegovog dugog trajanja. Izloženi su radovi u tehnici ulja na platnu, akvarela, pastela i crteža tušem i olovkom. Zgrada nekadašnjeg Dositejevog liceja – Velike škole, koja je u ovom prostoru radila od 1809. do 1813. godine, bila je inspiracija umetnicima. Izložbena postavka je dopunjena fotografijama zgrade koje datiraju od druge polovine 19. veka do današnjih dana.

**Naziv izložbe:**

**IVAN RADOVIĆ.**

**CRTEŽI IZ KOLEKCIJE NARODNOG MUZEJA**

**Autor:** Evgenija Blanuša

**Vreme trajanja:** 18. decembar 2020 – 6. jun 2021.

**Mesto:** Narodni muzej u Beogradu

**Kratki rezime:** U Narodnom muzeju u Beogradu se čuva 85 crteža slikara Ivana Radovića, izvedenih tušem, olovkom, ugljenom, kao i nekoliko akvarela. Ovom prilikom, prvi put će biti integralno predstavljeno 67 radova, od kojih najveći deo čine oni iz 1916. i 1917. godine, iz vremena kada Radović započinje školovanje na Akademiji lepih umetnosti u Budimpešti. Crteži Ivana Radovića nastali su kao prikaz segmenata života i prirode, za koje je umetnik verovao da su nosioci onoga što čeka da bude prepoznato, a mnogi su nastajali ne samo kao plod umetnikove svesne ambicije, već izvorne potrebe za stvaranjem. Možda upravo zbog toga, njegovi crteži nose upadljiva obeležja autentične spontanosti, invencije, izvesne lakoće i privlačnosti. Upoznavanje sa Radovićevim crtežima učiniće razumevanje njegovog slikarstva celovitijim i zao-kruženim. I sam umetnik je rekao da mu je upravo intenzivna crtačka aktivnost pomogla da se približi mnogim istinama, naročito novim i smelim sredstvima likovnog izražavanja.

## **PRIRODNJAČKI MUZEJ U BEOGRADU**

**Naziv izložbe:**

**ZOV DALJINE – SEOBE**

**U CARSTVU ŽIVOTINJA**

**Autor:** dr Daliborka Stanković

**Vreme:** 3. jul 2020 – 31. novembar 2020.

**Mesto:** Galerija Prirodnjačkog muzeja na Kalemegdanu, Beograd

**Kratki rezime:** Izložba objašnjava fenomen seoba životinja na Zemlji. Predstavljeno je 87 vrsta životinja, za koje je karakterističan selidbeni način života, odnosno 119 taksidermijskih preparata insekata, gmizavaca, riba, ptica i sisara iz bogatih zbirki Muzeja. Posebno su zanimljivi eksponati nekih vrsta insekata (leptir monarh, stričkovac, veštica, putnički skakavac, vilinski konjic), gmizavaca, riba, slepih miševa i nekih kopnenih sisara (gnu). Selidbe

su, ipak, najpoznatije među pticama, koje se kreću letenjem i prelaze velike udaljenosti, tako da je najveći deo izložbe posvećen njima. Seleći se sa jednog na drugo mesto organizmi su u stanju da koriste druge resurse, neophodne za opstanak i izbegnu nepovoljne uslove sredine.

## VOJNI MUZEJ

**Naziv izložbe:**

### DIPLOME I POVELJE XIX I XX VEKA IZ ZBIRKE VOJNOG MUZEJA

**Autor:** Dušanka Maričić

**Vreme trajanja:** 22. avgust – 16. oktobar 2020.

**Mesto:** Galerija Vojnog muzeja

**Kratki rezime:** Povelje i diplome XIX i XX veka u Vojnom muzeju značajna su artefakta i ima ih više od 300 primeraka. Zbirka je uglavnom nastala darivanjem pojedinaca. Prvu celinu čine oficirske diplome, koje su ujedno i najstarije i znatno su uticale na dalji razvoj povelja i diploma. Sledeću celinu čine povelje i diplome odlikovanja, koje karakteriše raznovrsnost i raskošan izgled. U trećoj celini su društvene povelje i diplome, među kojima se ističu izvanredne litografije od kojih je većina nastala na prelazu ova dva veka.

## BOR

### MUZEJ RUDARSTVA I METALURGIJE BOR

**Naziv izložbe:**

**BORSKO DETE:**

#### DETINJSTVA U SOCIJALISTIČKOM BORU

**Autor:** Suzana Mijić

**Vreme:** 17. decembar 2019 – 3. mart 2020.

**Mesto:** Galerija Muzeja rudarstva i metalurgije Bor

**Kratki rezime:** Cilj izložbe je bio da se publici predstavi i učini dostupnim jedan segment kulturnog nasleđa vezan za detinjstvo i odrastanje u periodu jugoslovenskog socijalizma, koji su u Boru obeležili rapidna urbanizacija, progres, modernizacija i integracija raznovrsnih identitetskih grupa. Istraživanja lokalne zajednice na osnovu kojih je realizovana izložba, bila su fokusirana na sećanja iz privatnog, svakodnevnog života. Na izložbi



Borsko dete,  
Muzej rudarstva i metalurgije Bor

su prezentovani predmeti i fotografije, prikupljeni od građana i građanki Bora, datirani u šezdesete, sedamdesete i osamdesete godine XX veka. Verbalni segment izložbe (legende) predstavljao je interpretaciju kulture od strane njenih nosilaca, tj. tumačenja pojedinih kulturnih fenomena od strane samih pripadnika lokalne zajednice.

**Naziv izložbe:**

**TENDER**

**Autor:** Danijela Matović

**Vreme:** 15. decembar 2020 – 1. februar 2021.

**Mesto:** Galerija Muzeja rudarstva i metalurgije Bor

**Kratki rezime:** Izložba *Tender* prezentuje kolekciju umetničkih fotografija Đorđa Odanovića nastalih u Rudarsko-topioničarskom besenu Bor. Motivisan interesovanjem za jedno novo tumačenje termina „tender”, autor osvetljava drugu stranu ove značajne tržišne tvorevine. Kolekcija obuhvata deset fotografija (60 cm x 80 cm): portrete radnika u radnom okruženju, kao i fotografije devastiranih objekata tj. konstrukcije stare fabrike za preradu metalne rude. Viđeni kroz prizmu ovog umetnika, ovi fenomeni odražavaju karakter složenog društveno-istorijskog toka u kome su zabeleženi važni

momenti borskog rudnika. Autor u tom kontekstu preispituje promene u sferi političke i društvene odgovornosti, ali se isto tako bavi i pitanjem radništva i promenama industrijskih trendova koje direktno utiču na ljudske sudbine.

## ☞ ČAČAK

### NARODNI MUZEJ ČAČAK

**Naziv izložbe:**

**KOŠULJICA, IZVEZENA ...**

**Autor:** Snežana Šaponjić Ašanin

**Vreme:** 26. decembar 2019 – 1. mart 2020.

**Mesto:** Galerija Narodnog muzeja Čačak

**Kratki rezime:** Kolekcija košulja Etnološke zbirke Narodnog muzeja u Čačku broji sto predmeta i prvi put je gotovo u celini izneta pred lice javnosti. Obim zbirke sam po sebi nameće potrebu, ali i obavezu da se lepota ovih eksponata nastalih, uglavnom, u okvirima ženske domaće radinosti, predstavi javnosti i da se skrene pažnja na prošla vremena, način života, težak i mukotrpan rad, veštinu ženskih ruku, nadarenost i kreativnost, osećaj za skladnost i kompoziciju boja, ali i na društveni, običajni i magijski značaj košulje u celokupnom životu čoveka.

### GALERIJA NADEŽDA PETROVIĆ

**Naziv izložbe:**

**NA JUG, NA JUG, IDEMO NA JUG!**

**30. Memorijal Nadežde Petrović u Čačku**

**Autor:** Sarita Vujković

**Vreme:** 3. oktobar – 10. novembar 2020.

**Mesto:** Umetnička galerija *Nadežda Petrović*, Galerija *Risim*, Dom kulture, Međuopštinski istorijski arhiv Čačak, Narodni muzej Čačak, Konak gospodara Jovana Obrenovića, kao i pet javnih lokacija u Čačku: Rimski trg, Rimske terme, plato ispred Doma kulture, izlog *Službenog glasnika* i Gradski park.

**Kratki rezime:** Predstavljajući umetnost koja nastaje u kulturno raznovrsnom i tehnološki naprednom svetu, ovogodišnji Memorijal treba da sagledamo kao izložbu umetnosti koja je savremena u svakom smislu, po sebi i za sebe. Drugim riječima, treba ga



*Kraljica Draga naša sugrađanka,  
Muzej rudničko-takovskog kraja*

posmatrati kao izložbu savremenu po duhu, mediju i načinu na koji se odnosi prema sebi i prema svojoj publici, u odnosu na svoju kulturnu, društvenu i političku okolinu, savremenu u odnosu na svoju prošlost i kontekst koji je okružuje, a pre svega u odnosu na sve druge vidove savremenih umetnosti.

## ☞ GORNJI MILANOVAC

### MUZEJ RUDNIČKO-TAKOVSKOG KRAJA

**Naziv izložbe:**

**NAŠA SUGRAĐANKA KRALJICA DRAGA,  
IZMEĐU SLAVE I ANATEME**

**Autori:** Ana Ranković, Saša Marušić

**Vreme:** 12. novembar 2020 – 9. februar 2021.

**Mesto:** Galerija Muzeja rudničko-takovskog kraja

**Kratki rezime:** Muzej rudničko-takovskog kraja posvetio je pažnju znamenitoj sugrađanki, unuci Nikole Milićevića Lunjevice, obrazovanoj a skrajnutoj kraljici Dragi, koja je promenila srpsku istorijsku scenu. Njena priča i bez kreativne intervencije, sama po sebi, nalikuje scenariju koji bi poželeo svaki pozorišni ili filmski reditelj. Naklonost i ljubav mladog srpskog kralja bile su svojevrsna kompenzacija za prevremene životne



Skulptura samoukih vizionara – Klasici, Muzeja naivne i marginalne umetnosti, uključena je u stalnu postavku Zavičajnog muzeja, Jagodina

nedaće. Privremeno uživanje u kraljevskom životu okončano je krvavim krajem koji je ujedno označio i kraj epohe Obrenovića.

## 👄 JAGODINA

### MUZEJ NAIVNE I MARGINALNE UMETNOSTI

**Naziv izložbe:**

**SKULPTURA**

**SAMOUKIH VIZIONARA – KLASICI**

**Autor:** Ivana Jovanović

**Vreme:** 20. avgust 2020 –

**Mesto:** Stalna postavka Zavičajnog muzeja, Jagodina; Galerija Fakulteta pedagoških nauka, Jagodina.

**Kratki rezime:** U okviru kamernе izložbe *Skulptura samoukih vizionara – Klasici*, tokom rekonstrukcije i dogradnje zgrade MNMU neke od najreprezentativnijih monumentalnih skulptura vodećih klasika naivne i marginalne umetnosti iz bogatog fonda Zbirke MNMU (Bogosav Živković, Dragutin Aleksić, Milan Stanisavljević) predstavljene su publici. Izložba će trajati do završetka

rekonstrukcije, a pratiće je i projekcije filmova o najznačajnijim samoukim vizionarima, skulptorima iz arhive MNMU na otvorenom prostoru u dvorištu Fakulteta pedagoških nauka.

**Naziv izložbe:**

**LIKOVNE KOLONIJE MNMU**

**Autor:** Ivana Jovanović

**Vreme:** 22. oktobar – 4. novembar 2020.

**Mesto:** Dom kulture *Stevan Mokranjac*, Negotin

**Kratki rezime:** Jednu od najznačajnijih internacionalnih manifestacija – Likovnu koloniju, Muzej naivne i marginalne umetnosti organizuje već tri i po decenije, kontinuirano afirmišući najznačajnije predstavnike autentičnih pojava neakademske likovne scene. Bijenalno okupljajući naivne slikare od 1984. godine, a od 1992. i vajare, Muzej naivne i marginalne umetnosti razvija Likovnu koloniju kao pregled, afirmaciju i podsticaj najvrednijih ostvarenja, najpre naše, a potom i međunarodne naivne i marginalne umetnosti. Izložba obuhvata izbor umetničkih dela iz zbirke MNMU koja su nastala tokom 20 likovnih kolonija u organizaciji Muzeja. Snimljeno je on-lajn otvaranje izložbe (Ivana Jovanović) koje je prezentovano na elektronskim platformama: Jutjub kanal, Fejsbuk i Instagram profili MNMU i Doma kulture *Stevan Mokranjac*, Negotin.

**ON-LINE IZLOŽBE:**

**MNMU – LABORATORIJA KREATIVNOSTI**

**Autori:** Nina Krstić, Ivana Jovanović, Nina

Ljubomirović, Jelena Jovanović i Slobodan Štetić

**Vreme:** mart–decembar 2020.

**Mesto:** Serijal on-lajn izložbi prezentovan je putem sajta MNMU na stranicama Muzeja na društvenim mrežama Fejsbuk i Instagram.

**Rezime:** On-lajn izložbe sadrže tekstove na srpskom i engleskom jeziku, plakat i reprodukcije: dokumentarne fotografije iz dokumentacije MNMU i reprodukcije dela autora iz zbirke MNMU.

*Priča o našem muzeju Prva decenija rada*

*MNMU 1960–1970.* Objavljena: 23. marta 2020.

*Druga decenija rada MNMU 1970–1980.*

Objavljena: 30. marta 2020.

*Oto Bihalji Merin 1904–1993.*  
Objavljena: 6. april 2020.  
*Treća decenija rada MNMU 1980–1990.*  
Objavljena: 13. april 2020.  
*Saloni, bijenala i trijenala 1970–2019.*  
Objavljena: 20. april 2020.  
*Četvrta decenija rada MNMU 1990–2000.*  
Objavljena: 27. april 2020.  
*Likovne kolonije MNMU 1984–2018.*  
Objavljena: 7. maj 2020.  
*Samouki vizionari – Klasici: Janko Brašić 1906–1994.* Objavljena: 11. 5. 2020.  
*Samouki vizionari – Klasici: Bogosav Živković 1920–2005.* Objavljena: 1. jun 2020.  
*Peta decenija rada MNMU 2000–2010.*  
Objavljena: 6. jul 2020.  
*Samouki vizionari – Klasici: Sava Sekulić 1902–1989.* Objavljena: 7. avgust 2020.  
*Samouki vizionari – Klasici: Dragutin Aleksić 1947–2011.* Objavljena: 7. septembar 2020.  
*Dobrosav Milojević – Pola veka slikarstva.*  
Objavljena: 5. oktobar 2020.  
*Slobodan Živanović – Pola veka slikarstva.*  
Objavljena: 2. novembar 2020.  
*Životin Nikolić – Pola veka slikarstva.*  
Objavljena: 7. decembar 2020.

## KNJAŽEVAC

### ZAVIČAJNI MUZEJ KNJAŽEVAC

#### **Naziv izložbe:**

#### **U POČETKU BEŠE REČ**

**Autor:** Milena Milošević Micić

**Vreme trajanja:** 25. jun – 16. jul 2020.

**Mesto:** Galerija Zavičajnog muzeja Knjaževac

**Kratki rezime:** Izložba pod nazivom *U početku beše reč* knjaževačkog slikara i likovnog pedagoga Slaviše Mirkovića Mikajla prikazuje 45 crteža izvedenih u kombinovanoj tehnici na papiru nastalih u periodu od 2015. do 2020. godine. Grafičko rešenje kataloga uradila je mlada knjaževačka dizajnerka Ivana Kostić, u znak zahvalnosti svom nekadašnjem profesoru, dok je tekst pratećeg kataloga izložbe napisala Milena Milošević Micić, viša kustoskinja istoričarka umetnosti Zavičajnog muzeja Knjaže-

vac. Ovom izložbom knjaževački muzej nastavlja praksu predstavljanja zavičajnih umetnika.

#### **Naziv izložbe:**

#### **IZ UMETNIČKE ZBIRKE ZAVIČAJNOG MUZEJA KNJAŽEVAC**

**Autori:** Milena Milošević Micić,  
mr Dragoslav Živković

**Vreme trajanja:** 30. oktobar 2020 – 25. januar 2021.

**Mesto:** Galerija Zavičajnog muzeja Knjaževac

**Kratki rezime:** Izložba predstavlja pregled dela dobijenih otkupom ili poklonom u poslednjih pet godina. Reč je uglavnom o ostvarenjima akademskih slikara koji su boravili, živeli ili radili u Knjaževcu.

## KRAGUJEVAC

### NARODNI MUZEJ KRAGUJEVAC

#### **Naziv izložbe:**

#### **PEJZAŽI:**

#### **URBANI I RURALNI, CRTEŽI I AKVARELI**

**Autor:** Katarina Babić

**Vreme:** 6. maj – 6. jul 2020.

**Mesto:** Galerija Nikole Koke Jankovića

**Kratki rezime:** Kamerna izložba *Pejzaži: urbani i ruralni, crteži i akvareli* iz zbirke legata Nikole Koke Jankovića na atipičan način predstavlja rad vajara koga je figuracija potpuno zaokupljala i čije stvaralaštvo je pretežno bilo vezano za rad u ateljeu. Radovi malog formata nastali su u pleneru i ukazuju na nepovnljive trenutke u kojima je umetnik na svoja dela prenosio lične impresije i vizije predela. Izloženo je 25 crteža i akvarela, gradskih i planinskih prizora, izvedenih grafitnom, olovkom u boji, laviranim tušem, flomasterom i vodenim bojama. Izložena dela Nikole Jankovića nastala su u periodu od 1945. do 1997. godine i pružaju jedinstven uvid u razvoj umetničkog prosedea akademika – od realističkog do modernog izraza, od mimetičkih do apstrahovanih prikaza.





*Akademici u delima Nikole Jankovića,*  
Galerija Nikole Koke Jankovića

**Naziv izložbe:**

**AKADEMICI U DELIMA NIKOLE JANKOVIĆA**

**Autor:** Katarina Babić

**Vreme:** 12. decembar 2020 – 12. mart 2021.

**Mesto:** Galerija Nikole Koke Jankovića

**Kratki rezime:** Prva godišnjica rada Galerije Nikole Koke Jankovića obeležena je reprezentativnom izložbom skulptura *Akademici u delima Nikole Jankovića*. Nesvakidašnji koncept ove tako reći „izložbe na otvorenom” predstavlja umetnička dela u staklenom aneksu Galerije kako bi publika mogla da uživa u ekponatima i izvan galerijskog prostora. Izložene skulpture nastale su u periodu od 1949. do 2005. godine i predstavljaju svojevrsni presek opusa jednog od najznačajnijih portretista 20. veka, umetnika koji je ostao dosledan tradicionalnom figuralnom konceptu u skulpturi. Jankovićeve ekspresije kretala se od mimetičkog, preko analitičko-sintetičkog do modernog izraza koji su se međusobno preplitali najčešće bez jasnih granica. Izbor od jedanaest dela iz zbirke skulptura Galerije obuhvatio je neka od najznačajnija ostvarenja na kojima su predstavljeni likovi blistavih umova koji su obeležili nacionalnu i svetsku istoriju XX veka. Portreti biste, figure i plakete izvedene su u gipsu, terakoti i bronzi, u širo-



*Mužiću zašto te nema? – obrazovanje u domaćičkim školama,*  
Muzej slatka – Kuća Cvetića, Narodni muzej Kraljevo

kom rasponu od senzualnih do desenzibilizovanih i geometrizovanih ploha, od previše ugačanih do ekspresivnih površina, sve u cilju prikazivanja prirode modela i njihovih emotivnih stanja.

**🔴 KRALJEVO**

**NARODNI MUZEJ KRALJEVO**

**Naziv izložbe:**

**MUŽIĆU ZAŠTO TE NEMA? –  
OBRAZOVANJE U DOMAĆIČKIM ŠKOLAMA**

**Autor:** Lidija Cvetić Vučković

(Muzej slatka – Kuća Cvetića)

**Vreme:** 9. jul – 14. avgust 2020.

**Mesto:** Galerija Narodnog muzeja Kraljevo

**Gostovanje:** Centar za kulturu Grocka

**Kratki rezime:** Izložba „Mužiću, zašto te nema? – Obrazovanje u domaćičkim školama“ rezultat je saradnje između Narodnog muzeja Kraljevo i Muzeja slatka – Kuće Cvetića (Kraljevo). Ideja se rodila tokom osnivanja ovog porodičnog muzeja koji je u svojim kolekcijama sakupio veliki broj: ručnih radova, pokućstva, fotografija i školskih svezaka sa zanimljivim uputstvima za domaćice. Sve ove predmete

povezuje zajednički imenilac – „domaćičke škole“ u Srbiji. Izložba osvetljava zašto i gde su nastajale ove specifične ustanove, kako su izgledale, kakvo znanje su pružale ženama i, najзад, kakav su doprinos ostavile celokupnom društvu.

**Naziv izložbe:**

**BRATSA BONIFACHO**

**Autor:** Suzana Novčić

**Vreme:** 18. avgust – 1. oktobar 2020.

**Mesto:** Galerija Narodnog muzeja Kraljevo

**Kratki rezime:** Bratsa Bonifacho, ugledni umetnik iz Kanade (Vankuver), poklonio je Narodnom muzeju Kraljevo 24 slike, nastale u periodu od 1988. do 2015. godine. Izložbom, koja je otvorena u okviru nacionalne manifestacije Žički duhovni sabor – *Preobraženje 2020*, prvi put je javnosti predstavljena ova vredna kolekcija, koja je i svojevrsan presek opusa ovog kanadskog umetnika srpskog porekla.

 **KRUŠEVAC**

**NARODNI MUZEJ KRUŠEVAC**

**Naziv izložbe:**

**60. OKTOBARSKA IZLOŽBA**

**(SAMO)IZOLACIJA**

**Autor:** Jelena Pavlović

**Vreme:** 8. oktobar – 8. novembar 2020.

**Mesto:** Umetnička galerija, Narodni muzej Kruševac  
**Kratki rezime:** Ovogodišnjom tradicionalnom Oktobarskom izložbom obeležava se jubilarно, 60. po redu, zajedničko izlaganje kruševačkih umetnika. U kontekstu okolnosti u kojima se organizuje, izložba nosi naziv *(SAMO)IZOLACIJA*. Ovim tematskim okvirom ukazano je i na poziciju umetnika i umetničkog stvaralaštva u periodu izolacije, takođe su istaknuta individualna iskustva i mogući aspekti sagledavanja okolnosti u kojima se nalazimo, ili stvaranje sopstvene samoizolacije, kao beg od surove realnosti. Oktobarska izložba od ustanovljenja početkom šezdesetih godina, u čast oslobođenja grada i pobede nad fašizmom, predstavlja svojevrsan pregled likovnog stvaralaštva na području Kruševca, kao i uspostavljanje identiteta i pozicije umetnika na lokalnoj, ali i široj umetničkoj sceni.

Na ovogodišnjoj tradicionalnoj Oktobarskoj izložbi 18 autora je predstavilo 35 radova u različitim tehnikama i medijima.

**Naziv izložbe:**

**Kraljev ađutant GENERAL DUŠAN D. KRSTIĆ**

**Autori:** Sanja Rutić Vorotović, Goran Vasić

**Vreme:** 15. oktobar – 6. novembar 2020.

**Mesto:** Narodni muzej Kruševac, Velika sala

**Kratki rezime:** Izložba predmeta i arhivalija iz zaostavštine generala Dušana D. Krstića (Kruševac, 1889 – Niš, 1981), učesnika balkanskih i Velikog rata, ađutanta NJ. v. kralja Aleksandra I i ličnog prijatelja predsednika De Gola. Izložba je realizovana pod pokroviteljstvom Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Republike Srbije.

**Naziv izložbe:**

**VIŠE OD IGRE, DEČJE IGRE NEKAD I SAD**

**Autor:** Zorana Drašković Kovačević

**Vreme:** 10. novembar 2020 –

**Mesto:** Kuća Simića, Narodni muzej Kruševac

**Kratki rezime:** Jedanaesta izložba u Kući Simića koju smo u poslednjih sedam godina napravili u saradnji sa sugrađanima. Četrnaest učesnika napisalo je tekstove o detinjstvu sa dvadeset detaljno opisanih starih igara. Preko stotinu igračaka predstavljenih na izložbi ilustruje period odrastanja mladih Kruševljana od sredine prošlog veka do danas. Izložba je otvorena u okviru manifestacije *Muzeji za 10*.

 **NEGOTIN**

**MUZEJ KRAJINE**

**Naziv izložbe:**

**KULTURNO NASLEĐE**

**NEGOTINSKE KRAJINE**

**Autor:** Sanja Radosavljević

**Vreme trajanja:** 11–25. septembar 2020.

**Mesto:** Felix Romuliana, Gamzigrad

**Kratki rezime:** U okviru 5. Festivala hrišćanske kulture, na Feliks Romulijani, otvorena je izložba Muzeja Krajine *Kulturno nasleđe Negotinske Krajine*, autorke Sanje Radosavljević, kustosa pedagoga Muzeja

Krajine. Izložbom je prikazana bogata kulturna i duhovna baština Negotinske Krajine: crkve, manastiri, pivnice, arheološko nalazište Vrelo – Šarkamen, objekti Muzeja Krajine, kao i tri velikana Negotina sa kulturnim spomenicima koji su im posvećeni: Stevan Mokranjac, Đorđe Stanojević i Hajduk Veljko.

**Naziv izložbe:**

**MOKRANJAC**

**Autori:** Vesna Stamenković, Sanja Radosavljević

**Vreme trajanja:** 28. septembar – 28. decembar 2020.

**Mesto:** Gradski trg u Negotinu

**Kratki rezime:** Muzej Krajine i Dom kulture *Stevan Mokranjac* priredili su izložbu *Mokranjac*, kojom obeležavaju 106. godišnjicu smrti slavnog Negotinca, kompozitora Stevana Stojanovića Mokranjca. Izložba *Mokranjac* na otvorenom, u centru Negotina, predstavlja tematski izbor slika iz života Stevana Stojanovića Mokranjca.

**NIŠ**

**NARODNI MUZEJ NIŠ**

**Naziv izložbe:**

**VINČANSKA ŽENA – MIT, BOGINJA, MAJKA**

**Autor:** Tatjana Trajković Filipović (Narodni muzej Niš), Julka Kuzmanović Cvetković (Narodni muzej Toplice u Prokuplju), Aleksandar Nikezić (Centar za kulturu Aleksinac), Petar Milojević (Arheološki institut Beograd)

**Vreme:** Otvaranje 21. februara 2020; nakon završetka vanrednog stanja: 12–20. maja 2020.

**Mesto:** Galerija *Sinagoga*, Narodni muzej Niš

**Kratak rezime:** Značaj projekta *Vinčanska žena – mit, boginja, majka* ogleda se u izrazitoj institucionalnoj saradnji, kao i pratećoj publikaciji *Poznoneolitska i ranoeneolitska figuralna plastika iz severnih oblasti Centralnog Balkana*. Reč je o studiji formiranoj na uzorku od 359 antropomorfnih i zoomorfnih figurina, koja predstavlja polazište za naučna tumačenja fenomena neolitske plastike. Izložba kroz postavku neolitskih figurina, kulturnih predmeta i drugog arheološkog materijala, uvodi posetioca u svet neolita, istražujući fenomen umetničkog izra-



*Vinčanska žena – mit, boginja, majka,*  
Galerija *Sinagoga*, Narodni muzej Niš

žavanja kroz figuralnu plastiku, kroz koju se čovek približava spoznaji sopstvenog bića a koja odražava duboki religiozni odnos prema prirodi.

**Naziv izložbe:**

**NOVAC KRALJEVINE JUGOSLAVE od druge polovine XIX veka do početka Drugog svetskog rata**

**Autor:** Stanislav Pavlović

**Vreme:** 4–15. mart 2020.

**Mesto:** Galerija *Sinagoga* (sprat), Narodni muzej Niš

**Kratak rezime:** Izložba prezentuje metalni i papirni novac novijeg datuma, poreklom sa teritorije Niša i okoline, koji je prikupljan prilikom osnivanja Muzeja u Nišu 1933. tako što su njegovi osnivači ustupili uzorke iz svojih privatnih kolekcija. Iz bogate numizmatičke zbirke koja broji do 2500 komada metalnog i papirnog novca (XVI–XX vek), 224 komada predstavljaju domaću valutu dinar i paru koji počinju da se izrađuju za vreme vladavine kneza Mihajla Obrenovića 1868. pa sve do perioda okupacije Kraljevine Jugoslavije za vreme Drugog svetskog rata.

## PETROVAC NA MLAVI

### ZAVIČAJNI MUZEJ – PETROVAC NA MLAVI

**Naziv izložbe:**

**DVADESET GODINE POSTOJANJA  
ZAVIČAJNOG MUZEJA –  
PETROVAC NA MLAVI**

**Autori izložbe:** Milica Ilić, Jasmina Živković,  
Milan Jenić, Darko Stokić

**Vreme trajanja:** 17. jul – 25. septembar 2020.

**Mesto:** Galerija Zavičajnog muzeja –  
Petrovac na Mlavi

**Kratki rezime:** Izložba je upriličena povodom jubileja, 20 godina postojanja Zavičajnog muzeja – Petrovac na Mlavi. U galerijskom prostoru, na panoima, vizuelno i narativno je predstavljen rad ove ustanove kroz njene najznačajnije godišnje aktivnosti: arheološka istraživanja, pedagoško-propagandni rad, manifestacije, autorske izložbe kustosa Muzeja, kao i gostujuće izložbe iz različitih oblasti.

## POŽAREVAC

### NARODNI MUZEJ POŽAREVAC

**Naziv izložbe:**

**TAJNA MERMERA – ARCANUM LAPIS –  
izložba konzerviranih kamenih/mermernih  
predmeta iz Antičke zbirke**

**Narodnog muzeja Požarevac**

**Autor:** Teodora Branković

**Vreme trajanja:** 14. februar – 5. mart 2020.

**Mesto:** Galerija savremene umetnosti, Požarevac

**Kratki rezime:** Izložba je bila prilika da se predstave dosadašnji radovi na konzervaciji spomenika i kamene plastike iz Antičke zbirke Narodnog muzeja u Požarevcu, koji su obavljani u saradnji sa stručnjacima Centralnog instituta za konzervaciju iz Beograda. Na izložbi je predstavljeno 26 predmeta (porteti, ikone, skulpture) manjih dimenzija, a na posterima (12) su predstavljeni spomenici koji se nalaze u lapidarijumu Muzeja. Prikazani spomenici hronološki se mogu smestiti u period od 1. do 4. veka, dok teritorijalno potiču iz Viminacijuma (Viminacium – Kostolac), Marguma (Margum – Du-

bravica), Lederate (Lederata – Ram) i Municipijuma (Municipium – Kalište).

**Naziv izložbe:**

**AKVIZICIJE IZ ZBIRKI  
NARODNOG MUZEJA U POŽAREVCU  
2018–2019, pokloni i otkupi**

**Autori:** Danica Đokić, Marina Radosavljević,  
Dragan Jacanović; autor video-prezentacije:  
Biljana Milosavljević Pićurić

**Vreme trajanja:** 5. mart – 29. maj 2020.

**Mesto:** Galerija savremene umetnosti, Požarevac

**Kratki rezime:** Izložbu čine predmeti i slike, otkupi i pokloni, umetnika i pojedinaca, u periodu od dve godine, za tri zbirke Narodnog muzeja – Etnološku, Arheološku i Istorijsko-umetničku. Postavka je obuhvatala predmete (nameštaj, fotografije, igračke) i postere većih komada nameštaja prispelih u Etnološku zbirku, zatim slike i grafike koje su od 2018. do 2019. godine poklonili umetnici koji su imali samostalne izložbe u Galeriji savremene umetnosti, kao i arheološka artefakta sa različitih lokaliteta iz okoline Požarevca iz praistorije i rimskog perioda smeštena u vitrinama.

## SMEDEREVO

### MUZEJ U SMEDEREVU

**Naziv izložbe:**

**OSTAVŠTINA  
MILANA JOVANOVIĆA STOJIMIROVIĆA  
u Etnološkom odeljenju Muzeja u Smederevu**

**Autor:** Gordana Miletić

**Vreme trajanja:** 16. jun – 31. decembar 2020.

**Mesto:** Muzej u Smederevu

**Kratki rezime:** Izložba *Ostavština Milana Jovanovića Stojimirovića u Etnološkom odeljenju Muzeja u Smederevu*, čije je otvaranje planirano za Dan muzeja, 12. aprila 2020. godine, kada se obeležavalo 70. godina postojanja i rada ustanove, zbog pandemije virusa Covid-19, otvorena je 16. juna 2020. godine. Izložbom i katalogom predstavljeni su najdragoceniji eksponati koji se čuvaju u Etnološkoj zbirci Muzeja, ali je, s druge strane, sa velikim pijetetom obnovljeno sećanje na Milana Jovanovića Stojimirović, smederevskog dobrotvora i jednog od utemeljivača Muzeja u Smederevu.

## SMEDEREVSKA PALANKA

### NARODNI MUZEJ SMEDEREVSKA PALANKA

#### Naziv izložbe:

VREME, USUD I TAJNA:

ISTORIJA SRPSKOG ČASOVNIČARSTVA

**Autori:** Dušan Milovanović, Želimir Stefanović

**Vreme trajanja:** 11. februar – 31. mart 2020.

**Mesto:** Narodni muzej Smederevska Palanka

**Kratki rezime:** Izložba je nastala kao rezultat dugogodišnjeg istraživanja i proučavanja istorije časomerja, sa posebnim osvrtom na srpski udeo u toj oblasti. Autori izložbe na sebi svojstven način objašnjavaju tok istorije merenja vremena, svako iz svoje perspektive, zastupajući ideju da je vreme neuhvatljivi gospodar materijalnog sveta. Shodno tome smatraju da je neophodno osnivanje Muzeja časovničarstva baš u našem gradu.

## ŠABAC

### NARODNI MUZEJ ŠABAC

#### Naziv izložbe:

ANTIČKI POLJOPRIVREDNI

ALAT PODRINJA

**Autori:** Gordana Ković

**Vreme trajanja:** 1. oktobar – 11. decembar 2020.

**Mesto:** Narodni muzej Šabac

**Kratki rezime:** Izložba i katalog koji je prate predstavljaju sedamdeset dve poljoprivredne alatke sa različitih lokaliteta ovog dela Podrinja. Izložba je koncipirana kao spoj digitalne štampe i muzejskog predmeta izloženog u modernim vitrinama, naročito konstruisanim za ovu priliku. Čine je tri segmenta. U prvom pratimo istorijat sprava za oranje od praistorije do današnjih dana, sa osvrtom na novine koje su uneli Rimljani a koje su znatno poboljšale poljoprivrednu proizvodnju. Drugi segment je prikaz najreprezentativnijih poljoprivrednih alatki iz muzejske zbirke. Treći se odnosi na organizaciju poljoprivredne proizvodnje u ovom delu provincije Donje Panonije, kroz prikaz jedine istražene vile rustike na teritoriji Mačve. Vile rustike su bile osnovni nosioci poljoprivrede u rimskom periodu

i najbrojniji tip seoskih imanja, ne samo u našem kraju, nego na široj teritoriji Carstva. Izložba se završava predstavom libuma, obrednog hleba, koji se prinomio na žrtvu agrarnim božanstvima, jer su obredni rituali i religija bili neizostavni deo rimskog života.

#### Naziv izložbe:

O JEDNOJ MLADOSTI:

HEMIJSKA INDUSTRIJA ZORKA ŠABAC

**Autor:** Branislav Stanković

**Vreme:** 29. decembar 2020 –

**Mesto:** Narodni muzej Šabac

**Rezime:** Tokom višedecenijskog rada, Hemijska industrija *Zorka* Šabac postala je jedan od simbola grada, koji je učestvovao u njegovom životu i oblikovao ga. Njeni nekadašnji radnici danas se sa setom prisećaju dugih kolona biciklista koji su odlazili na posao u jutarnju smenu, dok se mlađi žitelji Šabca sećaju dima koji se vijorio iz *Zorkinog* dimnjaka i koji je prekrivao grad. Između ova dva sećanja, u dugom hodu kroz istoriju, nalazi se bezbroj priča o zajedničkom trajanju grada i njegove fabrike. Izložba *O jednoj mladosti: Hemijska industrija Zorka Šabac* obuhvata period od osnivanja fabrike *Zorka* 1938. godine, govori o godinama njenog razvoja i uspeha, ali beleži i njen krah, koji se podudarao se slomom čitavog dotadašnjeg društvenog poretka. Kroz predmete prikupljene od građana, koji su se odazvali pozivu Narodnog muzeja Šabac, da podele svoje uspomene, kroz snimke intervju sa nekadašnjim radnicima *Zorke*, posetioci će imati prilike da se upoznaju i sa prošlošću fabrike i sa životom njenih radnika, ali i da sami doprinesu izložbi beležeći svoja sećanja.

## UŽICE

### NARODNI MUZEJ UŽICE

**Naziv izložbe:**

**NAKIT KROZ VREME,  
NEPROLAZNA LEPOTA I MAJSTORSTVO**

**Autori:** Radmila Jović, Milodarka Đajić

**Vreme:** decembar 2020 –

**Mesto:** Narodni muzej Užice

**Kratki rezime:** Izložbom *Nakit kroz vreme, neprolazna lepota i majstorstvo* biće predstavljen deo bogatog muzejskog fonda iz Arheološke i Etnografske zbirke koji se čuva u muzejskom depou. Deo materijala je bio predstavljen svojevremeno na izložbi *Nakit i kićenje* (1989). Cilj ove izložbe je da se, pored materijala koji je tada izlagan, pokaže i onaj kojim su do danas obogaćene obe zbirke. Na taj način će se posetiocima i široj stručnoj javnosti predstaviti vredni primerci nakita od praistorije pa sve do 20. veka. Izložba svedoči koliko su nakit, kićenje i ulepšavanje u ovom kraju bili od davnina bitni i imali veliki značaj i istovremeno pruža inspiraciju umetnicima za stvaranje novih komada nakita, koji je očigledno bio mnogo više od predmeta za ukrašavanje.

## VALJEVO

### NARODNI MUZEJ VALJEVO

**Naziv izložbe:**

**FOTOGRAFIJA KAO SVEDOČANSTVO  
TERENSKIH ISTRAŽIVANJA**

**Autor:** Milan Veselinović

**Autori teksta u katalogu:** Elizabeta Čebašek,  
Gordana Pajić, Đorđe Đenić

**Vreme:** 29. april – 3. avgust 2020.

**Mesto:** Galerija Narodnog muzeja Valjevo

**Kratak rezime:** Fotografija je svedočanstvo prošlih vremena, savremenih događaja, predmeta koji nestaju i onih koji ulaze u muzejske zbirke. Fotografija je nezaobilazna i u terenskim istraživanjima koja su arheolozi i etnolozi valjevskog muzeja obavljali u periodu 2005–2019. Ova izložba predstavlja odabir fotografija koje ilustruju pomenute aktivnosti arheologa, etnologa i fotografa Narodnog muzeja Valjevo.

## ZAJEČAR

### NARODNI MUZEJ ZAJEČAR

**Naziv izložbe:**


**TIMOČKA KRAJINA I SREDNJE  
POMORAVLJE U SRPSKO-TURSKIM  
RATOVIMA 1876–1878. GODINE**

**Autori:** Jelica Ilić (Narodni muzej Zaječar),  
Duško Grbović (Zavičajni muzej u Jagodina),

Ninoslav Stanojlović (profesor istorije u Jagodini)

**Vreme trajanja:** 31. januar – 14. februar 2020.

**Mesto:** Istorijski arhiv Vranje

**Kratki rezime:** Reč je o dva rata tokom kojih su teško postradali Zaječar i Knjaževac, ali posledice su pretrpeli i drugi delovi Timočke Krajine i Pomoravlja. Pored panoa na kojima je prikazan hronološki tok događaja, izloženi su i veoma atraktivni eksponati do danas sačuvani u Istorijskoj zbirci Muzeja, oružje i odlikovanja. Izložba je realizovana u saradnji Narodnog muzeja Zaječar i Zavičajnog muzeja Jagodina. 



*Inspirisani Italijom,*  
Galerija Matice srpske

## BEČEJ

### GRADSKI MUZEJ BEČEJ

#### Naziv izložbe:

#### DELOVI NOŠNJE IZ ETNOLOŠKE ZBIRKE GRADSKOG MUZEJA BEČEJ

**Autor:** Dušan Ivetić

**Vreme:** 20. decembra 2019 – mart 2020.

**Mesto:** Gradski muzej Bečej

**Rezime:** Koristeći komade iz već formirane Etnološke zbirke Muzeja, njen kustos stvara izložbu koja je za cilj imala da približi odevanje, izgled, načine izrade i tradiciju odevnih predmeta stanovništva sa područja Vojvodine, posebno Bečeja, s kraja XVII i tokom XVIII veka. Projekat *Iz ugla građana* sufinansirala je Opština Bečej.

## NOVI SAD

### GALERIJA MATICE SRPSKE

#### Naziv izložbe:

#### SRPSKI MODERNIZAM 1880–1950. IZ KOLEKCIJE GALERIJE MATICE SRPSKE

**Autor:** dr Tijana Palkovljević Bugarski

**Vreme:** 29. januar – 6. septembar 2020.

**Mesto:** Narodna galerija Slovenije u Ljubljani

**Rezime:** Izložba je slovenačkoj javnosti predstavila 86 umetničkih dela najznačajnijih srpskih modernih umetnika, sveobuhvatno ilustrujući srpsku likovnu umetnost, njene uzore, opredeljenja i domete od poslednjih decenija XIX veka do sredine XX veka. Kroz religiozne i istorijske kompozicije, portrete, pejzaže, aktove i predstave enterijera prikazan je razvojni put srpske likovne umetnosti od ideja realizma, impresionizma i simbolizma do ekspresionističkih i intimističkih izraza.

#### Naziv izložbe:

#### INSPIRISANI ITALIJOM

**Autor:** Stanislava Jovanović Mindić

**Vreme:** 6. mart – 30. septembar 2020.

**Mesto:** Galerija Matice srpske

**Rezime:** Odabirom umetničkih dela iz kolekcije Galerije Matice srpske vizuelno su reprezentovana italijanska „iskustva” srpskih umetnika. Zahvaljujući izloženim delima, posetioci su mogli na posredan način da se upoznaju s italijanskom umetnošću, ali i kako je ona uticala na obrazovanje srpskih umetnika, bez obzira na to da li su se školovali, studijski boravili u Italiji ili su učili pred umetničkim delima koja su bili u prilici da vide u gradovima Evrope.

#### Naziv izložbe:

#### MATRICA. MONOLOGIJA DANILO VUKSANOVIĆA

**Autor:** mr Danilo Vuksanović

**Vreme:** 24. septembar 2020 – 17. januar 2021.

**Mesto:** Galerija Matice srpske

**Rezime:** Danilo Vuksanović, slikar, konzervator i muzejski mislilac, za polaznu tačku izložbe izabrao je, do sada, nepoznatu i neobrađenu zbirku klišeja iz kolekcije Galerije Matice srpske. Posvećen izučavanju života predmeta u muzeju, njihovom izlaganju, predstavljanju i načinima ostvarivanja komunikacije sa publikom, kao i procesima nastanka savremenog umetničkog dela kroz dijalog sa prošlošću, kreirao je jedinstvenu izložbu *Matrica*, kojom je pred javnost izneo svoja opažanja, razmišljanja i viđenja.



## **GALERIJA LIKOVNE UMETNOSTI POKLON-ZBIRKA RAJKA MAMUZIĆA**

**Naziv izložbe:**

**DUŠKO STOJANOVIĆ: PETAR I JA –  
REFLEKSIJA I PODSTICAJ U SLIKARSTVU**

**Autor:** Ana Rakić

**Vreme:** 21. oktobar – 4. novembar 2020.

**Mesto:** Galerija likovne umetnosti Poklon-zbirka  
Rajka Mamuzića

**Rezime:** Koncept izložbe aktuelizovao je vrednosti zbirke – u ovom slučaju stvaralaštvo Petra Omčikusa – u diskursu slikara i grafičara Duška Stojanovića. Pod utiskom koji je na njega ostavio Petar Omčikus, kao i njegova likovna poetika, Stojanović je odabrao slike koje vode dijalog s ovim značajnim autorom iz Mamuzićeve zbirke.

## **MUZEJ GRADA NOVOG SADA**

**Naziv izložbe:**

**VREME JE ZA VREME**

**Autor:** Ljiljana Lazić

**Vreme:** 31. januar – 29. februar 2020.

**Mesto:** Zbirka strane umetnosti  
Muzeja grada Novog Sada

**Rezime:** Izložba *Vreme je za vreme* predstavlja kolekciju satova iz fonda Muzeja grada Novog Sada. Na izložbi je prikazano preko 100 satova nastalih od druge polovine XVIII veka do prve polovine XX veka koji su činili nezaobilazan detalj građanskih enterijera Novosađana.

**Naziv izložbe:**

**KRETANJE PROSTORA**

**Autor:** Đorđe Lazić Čapša

**Vreme:** 4. septembar 2020 – februar 2021.

**Mesto:** Muzeja grada Novog Sada,  
Atrijum zgrade na Petrovaradinskoj tvrđavi

**Rezime:** Reč je o nesvakidašnjoj ambijentalnoj postavci koja se sastoji od umetničkih instalacija izrađenih od prirodnih materijala, sa već prepoznatljivim autorskim pečatom Đorđa Lazića Čapše, u vidu upotrebe prirodnih pigmenata, apstraktnih pikturnih sistema znakova i geometrijskih formi. Vizuelno i tematski generisani.



*Vreme je za vreme*, Muzej grada Novog Sada

## **MUZEJ VOJVODINE**

**Naziv izložbe:**

**NOVO LICE NOVOG SADA – PRIČE IZ  
LEGATA JOVANA DEJANOVIĆA**

**Autori:** Vojislav Martinov, Dejan Bolorin

**Vreme:** 15. januar – 5. februar 2020.

**Mesto:** Hol Srpskog narodnog pozorišta

**Rezime:** Izložba je nastala iz želje da se javnosti prezentuju brojni predmeti, fotografije i dokumenta iz Legata koji je Jovan Dejanović 2017. godine darivao Muzeju Vojvodine. Posredstvom darovane građe kustosi su prikazali najvažnije momente iz istorije razvoja Novog Sada u periodu od 1974. do 1982, odnosno u vreme dva mandata gradonačelnika Jovana Dejanovića.

**Naziv izložbe:**

**DRAGAN RADOVANOVIĆ (1949–2018)**

**Autori:** Olivera Radovanović, Suzana Milovanović,  
Aleksandra Stefanov, Dragana Garić

**Vreme:** 3. mart – 13. septembar 2020.

**Mesto:** Muzej Vojvodine

**Rezime:** Na retrospektivnoj izložbi prikazano je stvaralaštvo Dragana Radovanovića u rasponu od gotovo pedeset godina rada. Tokom izložbe posetioци su mogli da vide skulpture, crteže, slike, nakit, kao i rezultate dugogodišnje saradnje sa Muzejom Vojvodine.



*Ja nosim vas, vi nosite mene, Muzej Vojvodine*

**Naziv izložbe:**

**JA NOSIM VAS, VI NOSITE MENE**

**Autori:** mr Katarina Radisavljević,  
dr Tatjana Bugarski, msr Aleksandar Antunović  
i Aleksandar Petijević

**Vreme:** 26. oktobar 2020 –

**Rezime:** Na izložbi je predstavljena obuća iz Etnološke zbirke Muzeja Vojvodine u kontekstu kulturnih značenja njenih pojedinih vrsta i oblika. Analiza zbirke obuće bila je polazna osnova za priču o različitim kulturnim uticajima u prošlosti, estetici, modi, načinima proizvodnje, kao i identitetskim i komunikacijskim aspektima različitih vrsta obuće.

**SPOMEN-ZBIRKA PAVLA BELJANSKOG**

**Naziv izložbe:**

**PEŠTANSKI ĐACI:**

**PETAR DOBROVIĆ, ZORA PETROVIĆ,  
IVAN RADOVIĆ I IVAN TABAKOVIĆ**

**Autor:** Marta Đarmati

**Vreme:** 18. jun – 23. avgust 2020.

**Mesto:** Spomen-zbirka Pavla Beljanskog

**Rezime:** Zahvaljujući istraživanju arhivske građe umetničkih fakulteta u Budimpešti, na izložbi su predstavljena nova otkrića u vezi sa ranim periodom školovanja četiri umetnika – Petra Dobrovića,

Zore Petrović, Ivana Radovića i Ivana Tabakovića. Kroz sedamnaest slika i prateći materijal posetioци su imali prilike da saznaju više o uticaju klasičnog umetničkog obrazovanja i novih ideja modernog doba na stvaralaštvo ovih umetnika.

**Naziv izložbe:**

**MUZIČKI INTERMECO:**

**KOLEKCIJA GRAMOFONSKIH PLOČA  
PAVLA BELJANSKOG**

**Autor:** Jasmina Jakšić Subić

**Vreme:** 11. septembar – 18. oktobar 2020.

**Mesto:** Spomen-zbirka Pavla Beljanskog

**Rezime:** Svedočanstva o životu i ličnosti diplomate Pavla Beljanskog, pored kolekcije umetničkih dela prve polovine XX veka, pružaju i predmeti iz manje poznatih zbirki njegovog legata, poput zbirke gramofonskih ploča. Kolekcija obuhvata reprezentativna izdanja klasične muzike na pločama od šelaka i svedoči o ukusu kolekcionara i njegovoj posvećenosti muzici.

**Naziv izložbe:****DELATNOST GRUPE ŽIVOT  
NA UMETNIČKOJ I POLITIČKOJ SCENI  
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TOKOM  
ČETVRTE DECENIJE XX VEKA****Autor:** Marijana Vaščić**Vreme:** 22. oktobar – 31. decembar 2020.**Mesto:** Spomen-zbirka Pavla Beljanskog

**Rezime:** Izložba se fokusira na delovanje umetničkog kolektiva *Život* od osnivanja, koje se vezuje za 1934. godinu, pa sve do 1940. godine. Grupa koja je funkcionisala kao umetničko-politički pokret postala je stožer socijalne umetnosti četvrte decenije 20. veka i sinonim za angažovanu umetnost. Budući da je socijalna umetnost u prvi plan istakla tehniku grafike zbog njenih mogućnosti stvaranja multioriginala ali i dramatičnog odnosa crno-belih površina, umetnička dela iz muzejskih i privatnih kolekcija izložena su u vidu svojevrsnog kabineta grafika i crteža.

**🔥 PANČEVO****NARODNI MUZEJ PANČEVO****Naziv izložbe:****SVAKI GOBLEN JEDNA PRIČA****Autor:** Nikola Vlajić**Vreme:** novembar–decembar 2020.**Mesto:** Narodni muzej Pančevo (Svečana sala)

**Rezime:** Izložba vraća iz zaborava nekada popularnu tehniku luksuznog ručnog rada, u kojoj su ovekovečena i mnoga neprolazna dela umetnosti, na primer Da Vinčijeva *Tajna večera*, zatim *Sveta noć*, *Bogorodica Kazanska*, *Krst*, *Na velikom putu*, zatim *Kićenje neveste* i *Borba petlova* Paje Jovanovića, *Ifigenija*, *Mlin*, *Svirač na lauti*, *Zima u naivi...* Vlajić koristi priliku da iz svakog rama, sa svakim bodom „izveze” molitvu, kazivanje, poruku koju nam kroz vreme šalju neprolazna dela. Kroz bod se probijaju tornjevi nemačkog zamka Elc i silazi pastirska idila... sve iz dvadeset radova Pančevke Ružice Popović, po struci biohemičarke, koja je šezdesetih godina prošlog veka veći deo svog slobodnog vremena posvetila ovom zahtevnom hobiju i izvezla kolekciju od 70 vrednih goblena.

**🔥 RUMA****ZAVIČAJNI MUZEJ RUME****Naziv izložbe:****SPOMENIČKO NASLEĐE RUME****Autor:** Snežana Janković**Vreme:** 9. jul – 1. septembar 2020.**Mesto:** Zavičajni muzej Ruma,  
Sala Legata Romana Soretića

**Rezime:** Spomenici Rume nasleđe su iz XX veka, uz nekoliko izuzetaka. Posvećeni su, uglavnom, značajnim ličnostima ili događajima. Izrađeni u različitim formama, od kompleksnih spomenika sačinjenih od dva ili više elemenata, preko monolitnih do malih i neupadljivih spomen-ploča

**🔥 SENTA****GRADSKI MUZEJ SENTA****Naziv izložbe:****OD RATA DO RATA – Senta u periodu između dva svetska rata, 1918–1941.****Autor:** Atila Pejcin**Vreme:** 10. septembar – 31. oktobar 2020.**Mesto:** Gradski muzej Senta

**Rezime:** Izložbu fotografija *Od rata do rata – Senta u periodu između dva svetska rata, 1918–1941*, koje oživljavaju ličnosti i događaje iz perioda između dva rata, priredili su upravnik Muzeja Atila Pejcin i njegovi saradnici. Ovaj kulturni događaj deo je svečanog programa povodom obeležavanja Dana grada, 11. septembra. Da podsetimo, tog datuma, pre 323 godine na reci Tisi, odigrala se čuvena Senčanska bitka, koja je promenila tok evropske istorije.

**🔥 SOMBOR****GRADSKI MUZEJ SOMBOR****Naziv izložbe:****ŠAPAT DOLINE NILA****Autor:** Nenad Marković**Vreme:** 30. 10. 2020 – 15. 11. 2020.**Mesto:** Gradski muzej Sombor

**Rezime:** U okviru manifestacije *Dani egipatske umetnosti* otvorena je izložba *Šapat doline Nila*, na kojoj su izložena 22 predmeta iz Staroegipatske zbirke somborskog muzeja. Deo izložbe su i fotografije staroegipatskog nakita, ostvarenja islamske umetnosti i kaligrafije. Pored izložbe Staroegipatske zbirke somborskog muzeja, deo manifestacije činile su i projekcije savremenog egipatskog filma. Projekcije su se održavale u Galeriji savremene umetnosti. Manifestaciju su podržali Grad Sombor, Ambasada Arapske Republike Egipat, Muzej afričke umetnosti u Beogradu i Gradski muzej Sombor.

## **GALERIJA MILAN KONJOVIĆ SOMBOR**

**Naziv izložbe:**

**AKADEMIZAM U PRAGU**

**Autor:** Nebojša Vasić

**Vreme:** 9–15. novembra 2020.

**Mesto:** Galerija *Milan Konjović*, SANU, Ogranak u Novom Sadu

**Rezime:** Postavka obuhvata petnaest Konjovićevih crteža. Reč je njegovim prvim značajnijim crtežima a na njima su, u duhu akademizma, obrađene tipične školske teme (portret, akt, figura). Izložba je bila predstavljena u okviru manifestacije *Muzeji za 10*.

## **☞ SREMSKA MITROVICA**

### **GALERIJA LAZAR VOZAREVIĆ**

**Naziv izložbe:**

**LAZAR VOZAREVIĆ**

**Autor:** Bojana Burić

**Vreme:** 12. mart – 7. maj 2020.

**Mesto:** Muzej Zepter, Beograd

**Rezime:** Među našim slikarima koji su obeležili sredinu dvadesetog veka nalazi se svakako i Lazar Vozarević, stvaralac kratkog životnog veka, ali iza koga je ostala bogata umetnička zaostavština. Deo njegovog opusa čuva se od 1973. godine u njegovom rodnom gradu – Sremskoj Mitrovici, u Galeriji *Lazar Vozarević*. Zbirka sadrži slike i crteže iz sve tri faze Vozarevićevog rada pa su se na osnovu izložbe mogli steći uvidi u stvaralački put i razvoj ovog umetnika. Činjenica da se u stalnoj postavci

Muzeja Zepter nalaze i dela Lazara Vozarevića, kao i drugih članova Decembarske grupe, omogućava generacijsku kontekstualizaciju stvaralaštva ovog markantnog predstavnika moderne u nas.

## **☞ SUBOTICA**

### **GRADSKI MUZEJ SUBOTICA**

**Naziv izložbe:**

**GRUPA BOSCH+BOSCH I SUBOTICA**

**Autori:** Ljubica Vuković Dulić, Olga K. Ninkov

**Vreme:** 29. novembar 2019 – 25. jul 2020.

**Mesto:** Gradski muzej Subotica

**Kratki rezime:** Izložba, nastala povodom obeležavanja 50 godina od osnivanja grupe BOSCH+BOSCH, predstavila je radove članova grupe koji su ujedno i poznati umetnici vojvođanske scene 70-ih godina XX veka: Atila Černika, Lasla Kerekeša, Katalin Ladik, Zoltana Mađara, Slavka Matkovića, Lasla Salme, Balinta Sombatija, Slobodana Tomanovića, Ante Vukova, te dva likovna stvaraoca bliskih grupi, Jožefa Ača i Jožefa Markulika.

**Naziv izložbe:**

**LP – ISTORIJA GRAMOFONA I ZLATNO DOBA PLOČA**

**Autor:** Viktorija Šimon Vuletić

**Vreme:** 13. decembar 2019 – 17. oktobar 2020.

**Mesto:** Gradski muzej Subotica

**Rezime:** U okviru izložbe *LP – Istorija gramofona i zlatno doba ploča* moglo se videti više od 25 vrsta gramofona i njegovih preteča. Istorijat gramofona sagledan je kroz eksponate iz Gradskog muzeja u Subotici i beogradskog Muzeja nauke i tehnike, kao i gramofone i ploče iz lične kolekcije Subotičana. Prateći program činila je izložba radova Nenada Ražnatovića pod nazivom *Beskonačna igra lica*.



LP – Istorija gramofona i zlatno doba ploča,  
Gradski muzej Subotica

**Naziv izložbe:**

**TORNJAI U SUBOTICI – SLIKAR  
JANOŠ TORNJAI (1869–1936)  
I NJEGOVE VEZE SA SUBOTICOM**

**Autor:** Olga K. Ninkov

**Vreme:** 19. februar – 31. maj 2020.

**Mesto:** Gradski muzej Subotica

**Rezime:** Izložba je imala za cilj da publici predstavi dela mađarskog slikara Janjoša Tornjaija i predochi njegove veze sa Suboticom. Nastala je kao deo projekta *Tragom zajedničke umetničke baštine – Art&Craft*, ostvarenog pod okriljem Interreg IPA programa prekogranične saradnje Mađarske i Srbije, čiji su partneri Gradski muzej Subotica i Reformat-ske zajednice u Ujtemplomu iz Hodmezevašarhelja.

**Naziv izložbe:**

**BAROKNI SLIKAR P. A. SENSER**

**Autor:** dr Žužana Korhec Pap

**Vreme:** 19. jun – 2. septembar 2020.

**Mesto:** Gradski muzej Subotica

**Rezime:** Cilj izložbe je bio da publici, kroz 14 dela Paulusa Antoniusa Sensera, uključujući i monumentalnu kompoziciju *Čudotvorno umnožavanje hleba*, približi rad ovog osječko-pečujskog slikara koji je živio i stvarao u XVIII veku.

**SAVREMENA GALERIJA SUBOTICA**

**Naziv izložbe:**

**UMETNICE:**

**DELA ŽENSKIH AUTORA U KOLEKCIJI  
SAVREMENE GALERIJE SUBOTICA**

**Autor:** Tamara Kucor

**Vreme:** 11. marta 2020 –

**Mesto:** Savremena galerija Subotica

**Rezime:** Povodom 8. marta, kroz selekciju radova na izložbi su bila predstavljena najznačajnija ostvarenja umetnica iz zbirke slikarstva, skulpture, keramike, grafike i novih medija Savremene galerije Subotice.

**ŠID**

**GALERIJA SLIKA SAVA ŠUMANOVIĆ ŠID**

**Naziv izložbe:**

**IZMEĐU STVARNOSTI I VIZIJE;  
ŽANR SLIKASTVO SAVE ŠUMANOVIĆA**

**Autor:** mr Milana Kvas

(Spomen-zbirka *Pavle Beljanski*),

Vesna Burojević (Galerija slika *Sava Šumanović*)

**Vreme:** 11. decembar 2019 – februar 2020.

**Mesto:** Galerija slika *Sava Šumanović* Šid

**Kratki rezime:** Žanr slikarstvo spada u red manje zastupljenih tema kojima se tokom svog života bavio Sava Šumanović. Ova izložba dala je uvid u neke izuzetno zanimljive i retko izlagane slike ovog velikog slikara prve polovine dvadesetog veka i obuhvata 26 radova iz kolekcije Galerije. Manji deo slika je nastao u Parizu, a veći nakon smrti umetnikovog oca, kada se slikar vratio u Šid i preuzeo staranje o kući. Inspiraciju umetnik nalazi u svom neposrednom okruženju, zapažajući prizore poljskih i seoskih radova, pejzaž, trenutke odmora i dokolice. Organizaciju izložbe i izradu kataloga podržalo je Ministarstvo kulture i informisanja RS.

**Naziv izložbe:****SAVA ŠUMANOVIĆ I CRNKE IZ PARIZA****Autori:** dr Dijana Metlič, Vesna Burojević**Vreme:** 11. decembar 2020. –**Mesto:** Galerija Sava Šumanović**Rezime:** Izložba predstavlja nastavak rada na prezentaciji bogatog umetničkog fonda Galerije kroz priređivanja tematskih izložbi. Ciklus *Crнке iz Pariza* čini tridesetak slika, koje je u nedostatku modela za akt, Šumanović naslikao prema skicama donetim iz Pariza.**VRŠAC****NARODNI MUZEJ VRŠAC****Naziv izložbe:****DUNAVSKI ARHEOLOŠKI ePEJZAŽI****Autor:** Interreg Danube Transnational Programm EU**Vreme:** 1. oktobra 2020 –**Mesto:** Narodni muzej Vršac, Konkordija**Rezime:** Gradski muzej Vršac je svečano predstavio projekat *Virtuelni arheološki ePejzaži u regionu Dunava*, koji se realizuje u okviru programa prekogranične saradnje Interreg Danube koji podržava EU.**ZRENJANIN****NARODNI MUZEJ ZRENJANIN****Naziv izložbe:****NARODNO GRADITELJSTVO MAĐARA U SREDNJEM BANATU****Autori:** Branislav Milić, Aleksandra Đukić**Vreme:** 24. januar – 7. februar 2020.**Mesto:** Narodni muzej Zrenjanin**Rezime:** Izložbom je predstavljena mađarska nacionalna zajednica, koja je poput drugih manjinskih zajednica u Vojvodini uspeła da sačuva svoj nacionalni identitet, negujući sopstveni jezik, folklor i narodnu tradiciju. Dok je na polju duhovne kulture taj identitet zadržao prepoznatljivost i izvornost, u materijalnoj kulturi, naročito u oblasti stanovanja evidentni su međusobni uticaji Mađara i slovenskih naroda, pre svih Srba, kao posledica kulturnih dodira. Gotovo identični geografsko-klimatski i drugi uslovi*Priče iz depoa,*

Narodni muzej Zrenjanin

imali su uticaja na kulturu stanovanja, izraženu kroz sličan način gradnje kuća i izbor materijala od kojih su one građene, ali je presudan uticaj na formiranje univerzalnog, tradicionalnog panonskog tipa kuće imala vlast, koristeći pre svega iskustva graditeljske prakse autohtonih, prethodno pomenutih naroda.

**Naziv izložbe:****PRIČE IZ DEPOA****Autori:** Kustosi zbirke Narodnog muzeja Zrenjanin**Vreme:** 5. jun – avgust 2020.**Mesto:** Narodni muzej Zrenjanin**Rezime:** Izložba predstavlja prikaz odabranih predmeta iz svih odeljenja i zbirke unutar Narodnog muzeja Zrenjanin i publici prikazuje eksponate koji su retko izlagani (ili gotovo nikada) i nisu uvršteni u stalnu postavku Muzeja. Kroz nekoliko kamernih postavki predstavili su se Prirodnjačko, Arheološko, Etnološko, Istorijsko (zbirke starije, novije i istorije sporta) i Umetničko odeljenje (zbirke primenjene i likovne umetnosti), kao i Zbirka stare i retke knjige, koja se čuva kao deo Specijalne muzejske biblioteke.

**Naziv izložbe:****SMRT FAŠIZMU****Autor:** Vladislava Ignjatov**Vreme:** 2. oktobar – 15. novembar 2020.**Mesto:** Narodni muzej Zrenjanin

**Rezime:** Izložba *Smrt fašizmu!* se sastoji iz dva segmenta. Prvi obuhvata istorijat oslobodilačke borbe u Petrogradu od 1941. do 1944. godine (Martovske demonstracije, ulazak Nemaca u grad i njihov teror, ustanak i Narodnooslobodilačka borba) s akcentom na oslobođenju grada – 2. oktobra 1944. godine. Istorijat je predstavljen kroz kratak tekst i fotografije, kao i razne predmete i dokumenta – koji se čuvaju u Narodnom muzeju Zrenjanin. Drugi segment izložbe čine fotografije spomenika širom srednjeg Banata, kao i u samom gradu, koji kao nemi svedoci predstavljaju doprinos kulturi sećanja na još jedan tragičan period jugoslovenske i srpske istorije – period borbe protiv fašizma.

**Naziv izložbe:****TITO PLAKAT – ŠTAMPANA AKCIJA****Autor:** Dejan Vorgić**Vreme:** novembar 2020.**Mesto:** Narodni muzej Zrenjanin

**Rezime:** Na izložbi je predstavljeno deset političko-propagandnih plakata i jedna stranica iz kalendara, koji pripadaju periodu od sredine četrdesetih godina 20. veka pa sve do početka dvehiljaditih.

**SAVREMENA GALERIJA ZRENJANIN****Naziv izložbe:****PORTRETI****Izbor iz zbirke Savremene galerije Zrenjanin****Autor:** Sunčica Lambić Fenjčev**Vreme:** 11. maj – 11. jun 2020.**Mesto:** Savremena galerija Zrenjanin

**Rezime:** Iako je poznata najviše po pejzažima, Savremena galerija Zrenjanin čuva i portrete koji su u zbirku ušli poklonom ili otkupom. Reč je o portretima koji su izvedeni u različitim likovnim tehnikama, a na izložbi su predstavljena slikarska i vajarska dela. Portreti prikazani na izložbi su nastali u periodu od sredine 30-ih godina 20. veka do početka 2000-ih i rad su umetnika sa prostora bivše Jugoslavije.

**Naziv izložbe:****INTIMNOST NAŠEG DOMA****Izbor iz zbirke Savremene galerije Zrenjanin****Autor:** Slavica Popov**Vreme:** 29. jun – 2. septembar 2020.**Mesto:** Savremena galerija Zrenjanin

**Rezime:** Izložba je inspirisana novonastalom situacijom u kojoj smo se svi našli tj. činjenicom da se celokupan život proleća 2020. godine preselio u naše kuće te su se u fokusu našle one stvari, porodica i dom, koje su kao narativi bile bitne u slikarstvu intimizma na prelazu iz 19. u 20. vek. Kako kolekcija Savremene galerije Zrenjanin, osim dela Milenka Šerbana, Nedeljka Gvozdenovića, Stojana Aralice i Nikole Graovca, nema baš mnogo radova predstavnika srpskog intimizma, ovu postavku smo dopunili radovima umetnika koji ni svojim umetničkim opredeljenjem a ni vremenski ne pripadaju ovom pravcu, ali tematizuju prizore iz doma sa kojima smo se tokom karantina susretali više nego inače. Tako se na izložbi mogu videti radovi i Nadežde Kirćanski, Marine Marković, Monike Sigeti, Tadije Janičića i mnogih drugih.

**Naziv izložbe:****JUGOSLOVENSKI UMETNIČKI PROSTOR****u prostoru umetničke kolonije Ečka****Autor:** Sunčica Lambić Fenjčev**Vreme:** 7. septembar – 7. oktobar 2020.**Mesto:** Savremena galerija Zrenjanin

**Rezime:** Ideja izložbe je da, na prvom mestu, predstavi publici dela koja se čuvaju u zbirci Savremene galerije Zrenjanin, a koja su do sada retko, ili nisu uopšte, izlagana. Započinjući intenzivnije proučavanje Zbirke Umetničke kolonije Ečka kroz studijske izložbe od 2010. godine akcenat stavljen na analizu i istraživanje srpske umetnosti posle 1950, odnosno najviše na ono što se dešavalo na kolonijama u Vojvodini, kao i sagledavanje uticaja koji su dolazili iz Beograda i Vojvodine uopšte na Umetničku koloniju Ečka, koja je na neki način bila spoj, zajednička tačka ove dve, beogradske i vojvođanske, umetničke scene. ♡



**Ита Рина  
(1907-1979)**  
Ita Rina

Ита Рина (1907-1979) је једна од највећих југословенских глумица. Њена каријера је почела у југословенском филму, а затим се прелила у француски и амерички филм. Она је глумила у више од 100 филмова, а њена улога у филму "Свадба у манастиру" је једна од најбољих. Ита Рина је умрла од срчаног удара 1979. године.



*Naš muzej filma,  
Jugoslovenska kinoteka,  
fotografije Maja Medić*



## MUZEJ JUGOSLOVENSKE KINOTEKE

### Nova stalna postavka:

#### NAŠ MUZEJ FILMA

**Autori:** Stručni tim Jugoslovenske kinoteke; autori arhitekture i dizajna postavke: Ivan Mangov i Vesna Orović (studio *Vju*); grafički dizajn i vizuelni identitet: Nikola Radojčić, Isidora Tomić i Dušan Stokić (studio *Braća Burazeri*)

**Vreme:** 23. februar 2020 –

**Mesto:** Jugoslovenska kinoteka, Uzun Mirkova, Beograd

**Kratki rezime:** Nova stalna postavka Jugoslovenske kinoteke obuhvata period od predistorije filma pa sve do kraja 20. veka, s posebnim akcentom na razvoju i uspehu srpske kinematografije iz vremena Kraljevine Srbije, preko perioda Prvog svetskog rata, Kraljevine SHS, Kraljevine Jugoslavije, Drugog svetskog rata, dugotrajne uspešne faze u okviru jugoslovenskog filma i ponovnog povratka u okrilje srpske kinematografije. Na dva nivoa izložen je veliki broj eksponata, a posetioci će kroz 28 izložbenih celina moći da sagledaju različite periode i aspekte koji su u tehnološkom i umetničkom smislu bitni za razvoj kinematografije. Postavka obuhvata i predmete iz legata Ljubiše Samardžića, Pavla Vuisića, Milene Dravić, Dragana Nikolića, Živojina Pavlovića i drugih značajnih filmskih umetnika.

## NARODNI MUZEJ LESKOVAC

### Nova stalna postavka:

#### VREMEPLOV LESKOVAČKOG KRAJA:

#### LESKOVAC – SRPSKI MANČESTER 1878–1941

**Autor:** Mira Ninošević

**Vreme:** 19. jun 2020 –

**Mesto:** Stalna postavka Narodnog muzeja Leskovac

**Kratki rezime:** Deo stalne postavke *Leskovac – Srpski Mančester (1878–1941)* nalazi se u galerijama na spratu i kroz više tematskih celina prikazuje period od oslobođenja od Turaka, krajem 1877. godine, do

početka Drugog svetskog rata, 1941. godine, kada je Leskovac doživeo dinamičnu transformaciju – preobražaj od tek malo veće orijentalne varoši, sredinom XIX veka, do najznačajnijeg srpskog industrijskog centra posle Beograda. Putem eksponata postavka prikazuje dualni karakter grada: s jedne strane, starijska nošnja, s druge, frakovi od engleskog štofa; na jednom mestu žilavo opstajanje arhaičnih zanata, na drugom zastupništvo *Standard ojala*, neugledne i oronule kafane na periferiji sa štalama u dvorištu, a u centru nadmetanje hotela *Kostić* i *Pariz* u igrankama, džez-svirkama i projekcijama ton-filmova. Zahvaljujući razvoju tekstilne industrije, Leskovac se krajem XIX i početkom XX veka našao među četiri grada u Evropi za koja se vezuje termin *Mančester*.

## ZAVIČAJNI MUZEJ – PETROVAC NA MLAVI

### NOVA STALNA POSTAVKA

**Autori:** stručni tim Zavičajnog muzeja

**Vreme:** 16. jul 2020 –

**Mesto:** Galerija Zavičajnog muzeja, Petrovac na Mlavi  
**Kratki rezime:** Povodom jubileja, 20 godina rada Zavičajnog muzeja, otvorena je nova Stalna postavka, koju čine: arheološka postavka sa neolitskog lokaliteta Belovode i dokumentarno-istorijska izložba o nastanku i razvoju Petrovca na Mlavi do Drugog svetskog rata. Duh vinčanske kulture je predstavljen artefaktima od kamena, kosti i keramike, sa osvrtom na metalurgiju, koja je na ovim prostorima prisutna već 7000 godina. Posebna pažnja je posvećena životu ljudi na Belovodama, kroz rekonstrukciju jedne vinčanske kuće sa predmetima koji su korišćeni u svakodnevnom životu. ♣



IZDAVAČ  
NK ICOM Srbija, Trg Republike 1a, Beograd  
icom.serbia@gmail.com  
<http://network.icom.museum/icom-serbia>

ZA IZDAVAČA  
Nikola Krstović

GLAVNI UREDNIK  
Tatjana Mihailović

UREĐIVAČKI ODBOR  
Angelina Banković  
Zorana Drašković Kovačević  
Jelena Ognjanović,  
Sara Sopić

Vlaho Bukovac, *Slikarstvo neprolazne lepote*,  
Galerija SANU